Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: towaroznawstwo

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: 5-6.03.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu _____ 4

1.1.Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej _____ 4

1.2. Informacja o przebiegu oceny _____ 4

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów _____ 5

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia_____ 7

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się____ 7

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____ 9

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____ 15

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____ 18

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____ 22

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____ 27

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____ 33

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____ 36

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach _____ 39

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____ 40

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg zaleceń) _____ 43

5. Załączniki: _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1.Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, ekspert PKA

członkowie:

1. Dr hab. Witold Kowal - ekspert PKA,

2. Dr hab. Bogusław Plawgo - ekspert PKA,

3. Przemysław Ciesielski - ekspert PKA ds. pracodawców,

4. Wojciech Skrodzki – ekspert PKA ds. Studenckich,

5. mgr Hanna Chrobak-Marszał - sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku towaroznawstwo prowadzonym w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały nr 519/2020 Prezydium PKA z dnia 17 lipca 2020 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2020/2021. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w związku z upływem okresu na jaki została wydana wyróżniająca ocena programowa uchwałą nr 472/2013 Prezydium PKA z dnia 5 września 2013 r. W wyniku oceny programowej, o której mowa, nie zostały sformułowane zalecenia specyficzne dla tego kierunku.

Zdalna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny. Przed wizytacją odbyło się zdalne spotkanie mające na celu wyjaśnienie wątpliwości oraz dyskusję na temat wstępnych wniosków. Wizytacja rozpoczęła się od Spotkania z Władzami Uczelni. Odbyły się również zdalne spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, studentami, nauczycielami akademickimi oraz interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcy), a także Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych, odbyły się zdalne hospitacje zajęć dydaktycznych oraz zdalny ogląd bazy dydaktycznej. Podczas spotkania podsumowującego pracę zespołu oceniającego dokonano oceny spełnienia standardów jakości kształcenia, sformułowano rekomendacje, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	towaroznawstwo	
Poziom studiów (studia I stopnia/ studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek[1,2]	nauki o zarzadzaniu i jakości -96 ECTS (53%) inżynieria materiałowa – 39 ECTS (22%) technologia żywności i żywienia – 39 ECTS (22%), ekonomia i finanse – 6 ECTS (3%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	*kształtowanie jakości produktów przemysłowych (KJPP), kształtowanie jakości produktów spożywczych (KJPS), menedżer produktu (MP), zarządzanie jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem (ZJŚB);*	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Liczba studentów kierunku	0	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów[3]	-	1020
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	Na specjalnościach: KJPP = 41,1 ECTS, KJPS = 40,3 ECTS, MP = 40,8 ECTS, ZJŚB = 41,6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	-	91 ECTS

[1] W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

[2] Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

[3] Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	54 ECTS

Nazwa kierunku studiów	towaroznawstwo	
Poziom studiów (studia I stopnia/ studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zarzadzaniu i jakości -96 ECTS (53%) inżynieria materiałowa – 39 ECTS (22%) technologia żywności i żywienia – 39 ECTS (22%), ekonomia i finanse – 6 ECTS (3%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	*design i komercjalizacja produktu (DiKP), menedżer produktów kosmetycznych (MPK) opakowalnictwo*	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Liczba studentów kierunku	45	24
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów[4]	1200	720
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	60	29
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	60	60
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	63	36

[4] Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kształcenia na kierunku jest zgodna z przyjętą przez Senat UEP misją i strategią Uczelnia. Misją Uczelni jest kształcenie z poszanowaniem tradycji uczelni utworzonej przez przedsiębiorców, zasad etyki, społecznej odpowiedzialności i wolności akademickiej. Kształcenie studentów ma przygotować kadrę na wysokim poziomie, zdolną skutecznie sprostać wyzwaniom na rynku pracy i podejmować aktywność naukową. Z kolei wizja Uczelni, przyjęta w „Aktualizacji Strategii UEP na lata 2017-2020", zakładała umocnienie silnej pozycji dydaktycznej i funkcjonowanie UEP jako nowoczesnego uniwersytetu, który stwarza dogodne warunki do kształcenia studentów, promując kierunki i formy aktywności edukacyjnej, podnoszące prestiż Uczelni i zapewniające absolwentom dobrą pozycję na konkurencyjnym rynku pracy.
Koncepcja kształcenia jest ściśle związana z działalnością naukową pracowników prowadzących zajęcia na kierunku. Kierunek ten jest kierunkiem interdyscyplinarnym o profilu ogólnoakademickim, opartym na integracji kształcenia z badaniami naukowymi prowadzonymi w dyscyplinach do których jest przypisany kierunek, to jest: nauki o zarzadzaniu i jakości (53%), inżynieria materiałowa (22%), technologia żywności i żywienia (22%) oraz ekonomia i finanse (3%). Przypisanie jest identyczne dla studiów I i II stopnia.
Główne kierunki oraz problematyka badań naukowych są związane z dziedziną nauk społecznych (głównie z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, jak również ekonomia i finanse). Badania naukowe prowadzone są również w dyscyplinach: technologia żywności i żywienia (dziedzina nauk rolniczych) i inżynieria materiałowa (dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych). Należy podkreślić, że w poprzedniej wydziałowej strukturze Uczelni, działalność naukowa oraz badawczo-rozwojowa na Wydziale Towaroznawstwa była zawsze oceniana na poziomie kategorii naukowej „A". Rezultatem prowadzonych badań były i są publikacje naukowe w międzynarodowych czasopismach, publikacje dydaktyczne, podręczniki, patenty i wdrożenia rozwiązań w praktyce gospodarczej.
Koncepcja programowa kierunku, jest wynikiem doświadczeń nauczycieli akademickich, przeglądu aktualnych badań naukowych, badania opinii studentów i losów absolwentów, a także uwzględniania propozycji praktyków z otoczenia społeczno-gospodarczego i zakłada ona interdyscyplinarny charakter kierunku poprzez dobór treści i metod realizacji programu studiów oraz sprofilowanie przedmiotów i specjalności, na poznanie i wyjaśnianie zależności pomiędzy różnymi dyscyplinami naukowymi związanymi z kierunkiem, co pozwala studentowi dostrzegać i rozumieć jakość produktów i usług oferowanych na rynku, a także angażowanie studentów w działalność społeczną i naukowo-badawczą m.in. w ramach studenckich kół naukowych, których opiekunami są doświadczeni nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia na tym kierunku.
Program studiów ulega modyfikacjom, co wynika z potrzeby uwzględnienia aktualnego stanu wiedzy, obserwacji tendencji rynkowych, a także rozmów ze studentami i relacji z otoczeniem zewnętrznym. Przejawem uwzględnienia tych czynników i dostosowania się do potrzeb rynku i współczesnego profilu kandydata na studia była uchwała Senatu UEP nr 66 z dnia 24 stycznia 2020 r. o przekształceniu od roku akademickiego 2020/2021 ścieżki inżynierskiej (studia 7 semestralne) oraz ścieżki po inżynierskiej na studiach II stopnia (studia 3 semestralne) w nowy kierunek o nazwie jakość i rozwój produktu. W ramach kierunku towaroznawstwo pozostała ścieżka licencjacka (studia 6 semestralne) oraz studia

II stopnia (studia 4 semestralne). W procesie rekrutacji proponowana jest tylko niestacjonarna ścieżka licencjacka, która wśród kandydatów cieszy się małym zainteresowaniem, a zrekrutowane osoby są przenoszone na ścieżkę inżynierską kierunku jakość i rozwój produktu (a wcześniej na towaroznawstwo), co wynika ze względów ekonomicznych. W roku akademickim 2019/2020 trwało kształcenie na tej ścieżce.
Obowiązujące dla kierunku efekty uczenia się i programy studiów są zatwierdzane uchwałami Senatu. W ramach sformułowanej koncepcji kierunku przyjęto założenia o jego interdyscyplinarnym charakterze i powiązaniu z badaniami naukowymi prowadzonymi na Uczelni w dziedzinach nauk społecznych (w której nauki o zarzadzaniu i jakości zostały wskazane jako dyscyplina wiodąca) oraz dyscyplinach technologia żywności i żywienia (dziedzina nauk rolniczych) i inżynieria materiałowa (dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych). Istotnym punktem odniesienia dla analizy efektów uczenia się jest również profil absolwenta kierunku. Warto zwrócić uwagę, iż przedstawiony dokument powstał w 2012 r. i w opisie profilu absolwenta dla studiów I stopnia wykorzystuje się nazwy dziedzin naukowych (np. nauki ekonomiczne, nauki techniczne i nauki przyrodnicze), które nie są dostosowane do obowiązujących aktualnie nazw tych dziedzin.
Zgodnie z aktualnym programem, dla studiów I stopnia (licencjackich) zostało sformułowanych 37 efektów kierunkowych (w tym 17 w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności oraz 5 w zakresie kompetencji społecznych), a dla studiów I stopnia (inżynierskich) zostało sformułowanych 50 efektów kierunkowych (w tym 19 w zakresie wiedzy, 24 w zakresie umiejętności oraz 7 w zakresie kompetencji społecznych). W przypadku studiów II stopnia (4-semestralnych, po studiach licencjackich) zostało sformułowanych 38 efektów kierunkowych (w tym 18 w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności oraz 5 w zakresie kompetencji społecznych). Ich ogólna liczba nie budzi zastrzeżeń.
Analiza dokumentacji wskazuje, iż najwięcej zastrzeżeń budzi opis efektów uczenia się w zakresie wiedzy. Przy opisie efektów wiedzy dla studiów I stopnia powinno się częściej wskazywać na poziom zaawansowany wiedzy, szczególnie dla efektów uczenia się odnoszących do ogólnych aspektów wiedzy, np. K1_W07 i K1_W08. Analizując treści poszczególnych efektów uczenia się zasadne wydaje się zwrócenie uwagi na rozdrobnione niektórych efektów (K1_W01, K1_W02 i K1_W03). Ten różny stopień szczegółowości opisu efektów uczenia się odnosi się do studiów I stopnia (licencjackich), jak również studiów II stopnia.

Opisy pozostałych efektów uczenia się, nie budzą zastrzeżeń z punktu widzenia przyjętej koncepcji kierunku i obowiązujących regulacji. Sformułowane efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni. W opisanym zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględnia się umiejętności komunikowania się w języku obcym, z wyraźnym akcentem na kierunkowy charakter tych umiejętności i wskazując ich poziom osiągnięcia (B2/B2+).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kształcenie na kierunku jest zgodne z misją i strategią Uczelni. Kształcenie studentów ma przygotować kadrę na wysokim poziomie zdolną skutecznie sprostać wyzwaniom na rynku pracy i podejmować aktywność naukową. Z kolei wizja, zakładała umocnienie silnej pozycji dydaktycznej Uczelni jako

nowoczesnego uniwersytetu, który stwarza dogodne warunki do kształcenia studentów i zapewniające absolwentom dobrą pozycję na konkurencyjnym rynku pracy.
Koncepcja kształcenia jest ściśle związana z działalnością naukową pracowników prowadzących zajęcia na kierunku. Kierunek ten jest kierunkiem interdyscyplinarnym o profilu ogólnoakademickim, opartym na integracji kształcenia z badaniami naukowymi prowadzonymi w Uczelni w dyscyplinach do których został przyporządkowany kierunek.
Koncepcja programowa kierunku jest wynikiem doświadczeń nauczycieli akademickich, przeglądu aktualnych badań naukowych, badania opinii studentów i losów absolwentów, a także uwzględniania propozycji praktyków z otoczenia społeczno-gospodarczego.
Program studiów ulega modyfikacjom, co wynika z potrzeby uwzględnienia aktualnego stanu wiedzy, obserwacji tendencji rynkowych, a także rozmów ze studentami i relacji z otoczeniem zewnętrznym. Przejawem uwzględnienia tych czynników i dostosowania się do potrzeb rynku i współczesnego profilu kandydata na studia była uchwała Senatu UEP nr 66 z dnia 24 stycznia 2020 r. o przekształceniu od roku akademickiego 2020/2021 ścieżki inżynierskiej (studia 7 semestralne) oraz ścieżki po inżynierskiej na studiach II stopnia w nowy kierunek o nazwie jakość i rozwój produktu. W ramach kierunku towaroznawstwo pozostała ścieżka licencjacka (studia 6 semestralne) oraz studia II stopnia (studia 4 semestralne).

W zakresie kierunkowych efektów uczenia się należy zauważyć, iż w większości przypadków charakterystyki są zgodne z przyjętą koncepcją kierunku i obowiązującymi regulacjami. Pewne nieścisłości daje się zauważyć głównie w odniesieniu do opisu efektów wiedzy dla studiów I stopnia (licencjackich).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Programy studiów, uwzględniające podział kursów, plany studiów, jak również obciążenia studenta, formułowane są osobno dla każdego stopnia i formy studiów. Zgodnie z regulacją ogólną UEP (Uchwałą Senatu nr 42 (2018/2019) zajęcia (przedmioty) objęte planem studiów dzielą się na:
a) bloku A (20–30% godzin zajęć), jeżeli umożliwiają nabycie podstawowej wiedzy, umiejętności i innych kompetencji,
b) bloku B (40–50% godzin zajęć), jeżeli umożliwiają nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych z kierunkiem studiów,
c) bloku C (25–35% godzin zajęć):
- dla kierunków, na których oferowane są studentom do wyboru przynajmniej dwie specjalności, jeżeli umożliwiają nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych ze specjalnością,

- dla kierunków, na których nie ma specjalności, jeżeli umożliwiają nabycie specjalistycznej wiedzy, umiejętności i innych kompetencji.

W obrębie w/w bloków istnieje możliwość częściowego wyboru zajęć, co najczęściej ma miejsce w odniesieniu do zajęć specjalnościowych, jak również humanistycznych i języków obcych. W efekcie program studiów jest podzielony na różne grupy zajęć. Dla studiów I stopnia przyjęty jest podział treści programowych, który wyróżnia wiele grup zajęć, które są dzielone na (patrz Materiały uzupełniające, zal.1 – programy studiów): przedmioty podstawowe (blok A), przedmioty kierunkowe (blok B), przedmioty wspólne (blok C), przedmioty specjalnościowe (blok C), przedmioty ogólne do wyboru (blok B/D), przedmioty do wyboru w języku obcym (blok B), przedmioty humanistyczne do wyboru (blok B) oraz przedmioty specjalnościowe do wyboru (blok C). Dla studiów II stopnia przyjęty jest jeszcze inny podział treści programowych, który wyróżnia: przedmioty podstawowe (blok A), przedmioty kierunkowe (blok B), przedmioty wspólne (blok C), przedmioty specjalnościowe (blok C), konwersatoria (blok B/D), przedmioty do wyboru -egzaminacyjne (blok B) oraz przedmioty do wyboru -na zaliczenie (blok B). W tych dwóch ostatnich grupach, część zajęć jest oferowana dla wszystkich, a część dla wybranych specjalności. Ponadto student na studiach II stopnia wybiera tylko 1 zajęcia z grupy przedmioty do wyboru-egzaminacyjne (blok B), które to mogą stanowić ofertę programową dla wszystkich specjalności lub ofertą dla pojedynczych specjalności. Jest to bardzo złożona – szczególnie dla studiów II stopnia - struktura podziału treści i organizacji ścieżki kształcenia. Analiza ogólna treści programowych, w kontekście przyporządkowania kierunku do wskazanych dyscyplin naukowych nie budzi istotniejszych zastrzeżeń. Analiza tych treści w podziale na grupy (bloki) zajęć pozwala zauważyć, iż na studiach I stopnia, w grupie przedmiotów kierunkowych (blok B), udział zajęć związanych z naukami o zarządzaniu i jakości jest mniejszy, niż w grupie przedmiotów podstawowych (blok A), gdzie zdecydowanie dominują zajęcia przynależne do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Warto też zwrócić uwagę, iż w grupie przedmiotów kierunkowych (blok B) znajdują się zajęcia, które należałoby uznać za podstawowe (np. na studiach I stopnia jest to *chemia ogólna* czy *biochemia*). To samo można odnieść do treści programowych dla studiów II stopnia. Zajęcia *zarządzanie przedsiębiorstwem* bardziej zasługiwałyby na przyporządkowanie do grupy przedmiotów podstawowych (blok A), niż *zarządzanie jakością w usługach*, które mogłoby znaleźć się w grupie przedmiotów kierunkowych.

Analiza treści programowych realizowanych w ramach grupy zajęć kierunkowych oraz przypisanych im efektów uczenia się pozwala stwierdzić, iż na studiach I i II stopnia realizowane są treści programowe adekwatne dla wskazanych dyscyplin oraz aktualnego stanu wiedzy. Są one kompleksowe, gdyż uwzględniają różne aspekty związane z kierunkiem studiów.

Zgodnie z przyjętą koncepcją kierunku, kształcenie studentów rozwijane jest w ramach specjalizacji. Z informacjami zawartych w Raporcie Samooceny wynika, iż na studiach I stopnia (licencjackich) oferowane są 4 specjalności, a na studiach II stopnia (4-semestralnych) oferowane są 3 specjalności. Na przestrzeni ostatnich trzech lat, na kierunku uruchomione zostały niektóre z tych specjalności. Na studiach niestacjonarnych I stopnia (licencjackich) uruchomiona została jedynie specjalność *menedżer produktu* (w roku akademickim 2018/2019). Na studiach stacjonarnych II stopnia (4 semestralnych) uruchomiona została specjalność *design i komercjalizacja produktu* (specjalność jest uruchamiana systematycznie, w każdym roku akademickim), a na studiach niestacjonarnych II stopnia (4 semestralnych) zostały uruchomione specjalności *menedżer produktów kosmetycznych* (w roku akademickim 2018/2019) oraz specjalność *zarządzanie jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem* (w roku akademickim 2019/2020). W roku akademickim 2020/2021 realizowany jest program, który nie obejmuje oferty specjalnościowej dla studentów niestacjonarnych II stopnia (studiów

4 semestralnych). Jak można zauważyć, na studiach I stopnia (licencjackich), w ciągu ostatnich 3 lat została uruchomiona tylko jedna z 4 oferowanych specjalności. Stanowić to powinno podstawę do weryfikacji oferty specjalnościowej dla studiów I stopnia (licencjackich). Analiza treści programowych realizowanych w ramach zajęć specjalizacyjnych wskazuje, iż niektóre z tych specjalności (np. *menedżer produktu*) lepiej pasują do ścieżki licencjackiej niż inżynierskiej, a inne (np. *kształtowanie jakości produktów przemysłowych*, *kształtowanie jakości produktów spożywczych)* do ścieżki inżynierskiej niż licencjackiej.

Studenci na studiach I stopnia realizują w ramach specjalności różną liczbę zajęć specjalnościowych, która waha się od 4 do 6 zajęć (także różna jest liczba zajęć specjalizacyjnych do wyboru, która waha się od 1 do 2). Należy jednak dodać, iż ogólna liczba godzin i punktów ECTS jest jednakowa dla każdej z tych specjalności (mimo różnej liczby zajęć specjalnościowych). Tak duża zmienność liczby realizowanych kursów specjalnościowych powoduje, iż część z nich jest realizowana w niewielkim wymiarze godzin zajęć (punktów ECTS). Analiza treści programowych realizowanych na poszczególnych specjalnościach nie budzi większych zastrzeżeń. W tym względzie warto zastanowić się czy zakwalifikowanie poszczególnych zajęć do kategorii niewybieralnych i wybieralnych jest właściwe. Na przykład w ramach specjalności *menedżer produktu* zaklasyfikowanie zajęć *marketing produktów high-tech* jako wybieralnych, w świetle innych zajęć realizowanych na tej specjalności, które są zakwalifikowane jako obowiązkowe (np. *komunikacja marketingowa* czy *zachowania uczestników rynku*). Na specjalności *zarządzanie jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem,* zajęcia z *zarządzania wiedzą* zostały zaklasyfikowane jako obowiązkowe, zajęcia *narzędzia zarządzania środowiskowego* jako wybieralne. Warto jeszcze zwrócić uwagę, iż widać znaczącą różnice w liczbie punktów ECTS jakie przypisuje się zajęciom specjalizacyjnym, mimo iż czas ich trwania jest podobny. Rekomenduje się ograniczenie liczby specjalności na studiach I stopnia (licencjackich).

Ogólne założenia co do planów studiów nie budzą zastrzeżeń. Obciążenia łączne studentów są poprawne. Analiza dokumentacji pozwala zauważyć, iż na kierunku, na studiach niestacjonarnych I stopnia (licencjackich) zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich przypisanych jest od 40,3 do 41,6 punktów ECTS (w zależności od realizowanej specjalności), co stanowi ok. 22% procent punktów ECTS. Na studiach stacjonarnych I stopnia zajęciom tym przypisanych jest 60 Punktów ECTS (czyli 50%), a niestacjonarnym 29 punktów ECTS (ok. 24%). Ponadto, na kierunku realizowane są zajęcia z języka obcego. Na studiach I stopnia (niestacjonarnych) realizowany jest kurs z jednego języka obcego. Na studiach II stopnia takiego kurs nie ma. Zamiast tego student jest zobligowany do wyboru zajęć prowadzonych w j. angielskim.

Udział zajęć wybieralnych jest zgodny z wymaganiami i wybór taki możliwy jest m.in. na poziomie przedmiotów ogólnych i specjalizacyjnych. Na studiach I stopnia udział zajęć wybieralnych wynosi 30%, na studiach II stopnia niestacjonarnych także wynosi 30%, a na studiach II stopnia stacjonarnych wynosi aż 52,5%.

Udział zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek wynosi co najmniej 50% punktów ECTS. Na studiach licencjackich zajęciom tym przypisanych jest 91 punktów ECTS, a na studiach II stopnia 60 punktów ECTS.

Na kierunku studiów prowadzone są zajęcia w j. angielskim (poza lektoratami), które są wybierane ze wspólnej, anglojęzycznej grupy przedmiotów.

W okresie przed pandemią żaden z przedmiotów nie był całościowo prowadzony zdalnie przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia wykorzystuje od wielu lat platformę e-learningową Moodle jako wsparcie dla zajęć oraz w celu sprawdzania efektów uczenia się (zaliczenia

i egzaminy). W związku z zaistniałą sytuacją pandemii, w semestrze letnim 2019/2020 zajęcia realizowane były z wykorzystaniem różnych środków technicznych umożliwiających prowadzenie kształcenia na odległość (np. systemów Moodle, Zoom i MS Teams). W roku akademickim 2020/2021 zajęcia dydaktyczne są prowadzone w formie zdalnej w sposób synchroniczny za pomocą aplikacji MS Teams. Dodatkowo pomocniczo wykorzystuje się inne aplikacje, w tym Moodle i system USOSweb. W semestrze zimowym i letnim 2020/2021 zajęcia laboratoryjne odbywają się w systemie mieszanym tj. część ćwiczeń prowadzi się w sposób zdalny, a część odbywa się w laboratoriach Uczelni. W zależności od przedmiotu liczba zajęć zdalnych stanowiła od 20% do 50% godzin zajęć (średnio 37% godzin). Zajęcia zdalne realizowane są w grupach najczęściej 35 osobowych (liczniejsze roczniki były dzielone na mniejsze grupy), mniej liczne roczniki pracują zdalnie razem. Zajęcia laboratoryjne realizowane w Uczelni są zorganizowane dla mniej licznych grup (od 6 do 10 osób w zależności od przedmiotu zajęć i pojemności sali ćwiczeń). Grupy ćwiczeniowe nie mieszają się ze sobą i mają zapewnionych osobnych prowadzących. Zajęcia były i są przeprowadzane w reżimie sanitarnym (m.in. z zapewnioną wymaganą odległością między uczestnikami zajęć, z obowiązkiem zasłaniania ust maską, dezynfekcja pomieszczeń i sprzętu między zajęciami itp.). Uczelnia wypracowała stosowne regulacje odnoszące się do organizacji zajęć dydaktycznych w okresie epidemicznym.

W programach studiów dominują trzy formy zajęć, tj. wykłady, ćwiczenia i zajęcia laboratoryjne. Kursy zaklasyfikowane do bloku A (przedmioty podstawowe) najczęściej realizowane są w formie wykładów i ćwiczeń. Podobnie jest w przypadku kursów zaklasyfikowane do bloku B (przedmioty kierunkowe), gdzie dość znaczna część kursów jest również realizowana w formie wykładów i zajęć laboratoryjnych. W przypadku zajęć specjalnościowych daje się jednak zauważyć dość duży udział kursów realizowanych wyłącznie w formie wykładów. Na studiach I stopnia (niestacjonarnych) takie rozwiązanie (zajęcia realizowane wyłącznie w formie wykładu) dotyczy blisko 50% przedmiotów (najczęściej 2 z 4, lub nawet 3 z 5 zajęć specjalnościowych). Trochę inaczej sytuacja ta wygląda na studiach II stopnia (stacjonarnych), gdzie udział zajęć specjalizacyjnych, realizowanych wyłącznie w formie wykładów jest mniejszy i waha się w przedziale od 25 do 50% (w ten sposób realizowanych jest 2-4 z 8 zajęć specjalizacyjnych). Warto jeszcze zauważyć, iż na studiach II stopnia (4-semestralnych) część zajęć specjalizacyjnych jest realizowanych w formie wykłady-zajęcia laboratoryjne. W tym kontekście warto przypomnieć, iż realizacja zajęć specjalizacyjnych - których celem jest nie tylko przekazanie wiedzy, ale także rozwijanie umiejętności właściwych dla danej specjalizacji - wyłącznie w formie wykładów, ogranicza możliwości aktywizacji studentów i kształtowania ich umiejętności i kompetencji społecznych. Sytuacja ta szczególnie dotyczy studiów niestacjonarnych I stopnia.

Na kierunku wykorzystuje się standardowe metody dydaktyczne. Na zajęciach często wykorzystuje się metody aktywizujące studentów w zakresie pracy indywidualnej i grupowej. Przeważają metody studium przypadków i metody projektowe (indywidualne i grupowe). Na wykładach (zwłaszcza wykładach specjalnościowych) aktywizuje się studentów do dyskusji. Rekomenduje się zwiększenie na studiach I stopnia, liczbę zajęć specjalizacyjnych obejmujących zarówno wykłady i ćwiczenia

Wykorzystywane metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie nauczania oraz umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Pozytywnie należy ocenić przyjęte metody kształcenia wykorzystywane w zakresie opanowania języka obcego.

Regulamin przyznawania wsparcia w Uczelni umożliwia dostosowanie procesu nauczania dla studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia oferuje wiele udogodnień technicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia regularnie organizuje różne szkolenia dla pracowników, którzy mają lub mogą mieć styczność z osobami z niepełnosprawnościami (m.in. kursy języka migowego oraz

szkolenie, które ma pomóc w korzystaniu ze stron internetowych osobom, które są narażone na wykluczenie cyfrowe, czy szkolenie z zakresu projektowania i zapewnienia dostępności infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych). Stosowne regulacje dotyczące możliwości dostosowania procesu nauczania dla studentów niepełnosprawnych zostały zawarte w Regulaminie studiów.

Zasady odbywania praktyk zawodowych określa „Regulamin studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu"(Zarządzenie nr 51/2019 Rektora UEP z dn. 1 października 2019 r.). Jest to regulamin dotyczący całej Uczelni, nie określono szczegółowych wytycznych dla specyfiki odbywania praktyk zawodowych na kierunku. Nie obowiązują na Uczelni dodatkowe wytyczne dotyczące realizacji studenckich praktyk zawodowych w okresie ograniczeń związanych z COVID-19. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Edukacji i Nauki praktyki zawodowe na kierunku mogą być realizowane przez studentów w laboratoriach Uczelni pod nadzorem nauczycieli akademickich lub w przedsiębiorstwach na zasadach przez nich określonych.

Obecnie na kierunku nie ma obowiązkowych praktyk zawodowych. Regulamin praktyk nie zakłada obowiązku weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. W Regulaminie wskazano jedynie, że „obowiązkowe praktyki zawodowe powinny być tematycznie związane z kierunkowymi efektami uczenia się" oraz „warunkiem zaliczenia obowiązkowych praktyk zawodowych i przyznania punktów ECTS jest (…) spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się, określonych w sylabusie praktyk". Ponadto w sylabusie dla obowiązkowych praktyk zawodowych nie określono sposobu sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta oraz sposobu zaliczenia przedmiotu.

Regulamin studenckich praktyk zawodowych przewiduje możliwość realizacji praktyk nieobowiązkowych. Zgodnie z Regulaminem, zawodowe praktyki nieobowiązkowe to praktyki niewymagające spełnienia wymogów dla praktyk obowiązkowych (m.in. ich zaliczenie nie stanowi warunku dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, nie jest dla nich tworzony sylabus i nie są dla nich przyporządkowane punkty ECTS). Nieobowiązkowe praktyki zawodowe nie muszą być tematycznie związane z kierunkowymi efektami uczenia się.

Zgodę na odbycie przez studenta praktyk nieobowiązkowych udziela właściwy dyrektor studiów pod warunkiem, że odbywanie tych praktyk nie będzie kolidować z wypełnianiem przez studenta obowiązków wynikających z realizacji studiów. Zgodnie z Regulaminem, wniosek o organizację nieobowiązkowych praktyk zawodowych student składa w Biurze Karier Uczelni wraz z umową podpisaną przez organizatora praktyk. Jest tutaj nieścisłość między Regulaminem a opisem zawartym na stronie internetowym Biura Karier, ponieważ na stronie widnieje informacja, że student przekłada do Biura Karier zatwierdzone przez dyrektora studiów podanie o zgodę na odbywanie nieobowiązkowej praktyki (wzór dostępny na stronie) oraz umowę podpisaną przez organizatora praktyk (wzór dostępny na stronie). Ponadto nie udostępniono na stronie Biura Karier Uczelni wzoru wniosku o organizację nieobowiązkowych praktyk, o którym mowa w Regulaminie. Rekomenduje się dostosowanie zapisów Regulaminu studenckich praktyk zawodowych do panujących zasad obiegu dokumentów przy ubieganiu się o nieobowiązkowe praktyki zawodowe oraz ewentualne udostępnienie studentom wzoru wniosku o organizację nieobowiązkowych praktyk zawodowych.

Student realizujący praktyki nieobowiązkowe zobowiązany jest odbyć praktyki w terminie wskazanym w umowie o organizację nieobowiązkowych praktyk zawodowych. Umowa jest zawierana pomiędzy Uczelnią, organizatorem praktyk i studentem. Umowa określa między innymi termin, wymiar oraz zasady odbywania praktyk. Organizator praktyk wskazuje w umowie opiekuna praktyk - osobę odpowiedzialną za organizację praktyk. Z ramienia Uczelni osobą odpowiedzialną za organizację praktyk jest Pełnomocnik Rektora ds. praktyk zawodowych. Potwierdzeniem odbycia przez studenta

nieobowiązkowych praktyk zawodowych jest wydane przez opiekuna praktyk zaświadczenie według wzoru określonego przez Uczelnię. W zaświadczeniu opiekun praktyk wystawia studentowi również pisemną opinię o przebiegu praktyk. Po zakończeniu odbywania praktyk student ma obowiązek przedstawić Pełnomocnikowi Rektora ds. praktyk zawodowych w/w zaświadczenie z pozytywną opinią opiekuna praktyk.
W ostatnich 4 latach nieobowiązkowe praktyki zawodowe odbywało 5 studentów studiów licencjackich oraz 2 studentów magisterskich głównie w przedsiębiorstwach, wśród których dominowały duże zakłady przemysłowe.
Regulamin praktyk określa obowiązki organizatora praktyk, opiekuna praktyk, Pełnomocnika Rektora ds. praktyk zawodowych oraz studentów. W Regulaminie wskazano zakres odpowiedzialności opiekuna praktyk zawodowych oraz Pełnomocnika Rektora ds. praktyk zawodowych. Komunikacja między opiekunem praktyk a osobą nadzorującą praktyki na kierunku odbywa się przede wszystkim drogą telefoniczną lub e-mailową. Praktyki nieobowiązkowe nie są z reguły hospitowane. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania. Nie stwierdzono zastrzeżeń co do kompetencji, doświadczenia oraz kwalifikacji opiekunów praktyk oraz ich liczby. Dla wielu przedsiębiorstw przyjęcie studentów na praktykę daje możliwość zrekrutowania w przyszłości absolwentów kierunku.
Brak reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, ale umowa określa wymagania wobec miejsca odbywania praktyk. W podaniu o odbywanie praktyk nieobowiązkowych student wskazuje jedynie miejsce oraz termin realizacji praktyk. Student musi w podaniu oświadczyć, że praktyka nie będzie kolidować z realizacją programu studiów. W przypadku praktyk nieobowiązkowych to sami studenci zgłaszają chęć odbywania praktyk oraz miejsce odbywania praktyk. Studenci mogą znaleźć informacje o potencjalnych miejscach praktyk m.in. na stronie internetowej Biura Karier lub podczas Dni Kariery. Miejsce odbywania praktyk nie jest oceniane przez studentów po skończonej praktyce. Rekomenduje się wprowadzić zasady zatwierdzania miejsca do odbycia praktyk, w tym również tych samodzielnie wskazanych przez studenta, a także wprowadzić ocenę miejsca odbywania praktyki.
Organizacja i sekwencja zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem nie budzi zastrzeżeń zarówno w odniesieniu do studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Zajęcia na studiach stacjonarnych planowane są w ciągu tygodnia, a zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w weekendy i najczęściej są planowane między godz. 8.20 a 17.45 (najpóźniej 18.40). Hospitacja zajęć laboratoryjnych pozwoliła zauważyć, iż zajęcia te są szczegółowo planowane z wyraźnym oznaczeniem, które realizowane są w systemie zdalnym, a które w laboratoriach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów jest sformułowany poprawnie, z uwzględnieniem treści właściwych dla kierunku studiów oraz przewidzianych efektów uczenia się. Realizacja programu jest poprawna i miała miejsce również w warunkach okresu pandemii. Sam podział treści programowych na różne grupy zajęć jest dość skomplikowany, co jednak nie umniejsza pozytywnej oceny realizacji tego programu. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także szacowany nakład

pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia, w tym zdalnego kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.
Na kierunku na studiach I stopnia (licencjackie) oraz na studiach II stopnia (magisterskie policencjackie) nie przewidziano obowiązkowych praktyk zawodowych, jednakże studenci mogą skorzystać z oferty dobrowolnych praktyk zawodowych.
Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia stanowią rozwiązania ogólnouczelniane, które są regulowane uchwałami Senatu. Na studia I stopnia warunki rekrutacji nie odbiegają od rozwiązań funkcjonujących na innych uczelniach, a podstawowymi kryteriami przyjęcia na studia są wyniki matur z wybranych przedmiotów i języka obcego. Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się na podstawie wyników uzyskanych przez absolwentów na studiach I lub II stopnia. Przy rekrutacji na studia II stopnia dla grupy kandydatów po kierunku towaroznawstwo (I stopień) podstawowym kryterium rekrutacji jest średnia ze studiów. Dla pozostałych kandydatów nakładane jest zobowiązanie do zaliczenia pisemnego testu kwalifikacyjnego, a podstawowym kryterium przy rekrutacji jest wynik testu kwalifikacyjnego. Sformułowane warunki rekrutacji należy uznać za przejrzyste i selektywne, umożliwiające dobór właściwych kandydatów. Są one bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.
Na etapie rekrutacji istnieje możliwość zgłoszenia niepełnosprawności przez kandydata, jednak ze względu na specyfikę kierunku i kontakt studentów z substancjami szkodliwymi do przyjęcia na studia wymagane jest od kandydatów orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do podjęcia studiów (co reguluje Zarządzenie nr 34/2017). Zawiadomienie o niepełnosprawności nie niesie ze sobą żadnych innych skutków, pod warunkiem, że rodzaj niepełnosprawności nie wpływa na możliwość podjęcia studiów i kandydat przedstawi wskazane powyżej orzeczenie lekarskie.
Kompetencje cyfrowe oraz wymagania sprzętowe nie zostały wskazywane w zasadach rekrutacji i nie są warunkiem podjęcia studiów. W ubiegłym roku Uczelnia nie miała zgłoszeń od kandydatów na studia oraz studentów o problemach z podjęciem nauki w formie zdalnej. W celu umożliwienia realizacji zajęć w systemie zdalnym Uczelnia przygotowała szereg instrukcji powalających studentom pierwszego roku na sprawne dołączanie do zajęć zdalnych.
W ramach Uczelni funkcjonują procedury związane z potwierdzaniem efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Przyjęte rozwiązania nie budzą zastrzeżeń. Są przewidziane procedury

postępowanie związane z tego rodzaju czynnościami. Jak do tej pory, na kierunku nie były prowadzone przyjęcia na studia w ramach potwierdzenia efektów uczelnia się, ze względu na brak zainteresowania studentów.

Analiza regulacji i przykłady obowiązującej dokumentacji wskazują na poprawność rozwiązań związanych z procesem uznawania efektów uczenia się uzyskiwanych w innych uczelniach, w tym uczelniach zagranicznych. W przypadku udziału studentów w programie ERASMUS+ obowiązują standardowe procedury i dokumentacja uznawania efektów uczenia się.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są poprawne. W obowiązującym Regulaminie studiów zostały sformułowane zasady zaliczania zajęć, egzaminowania, dyplomowania i rozwiązywania konfliktów wynikających z nieprawidłowości trybu lub formy zaliczenia zajęć. Sformułowane zostały zasady przekazywania informacji o wynikach zaliczeń i egzaminów oraz działania umożliwiające dostosowanie formy zaliczenia lub egzaminu do rodzaju niepełnosprawności.

Obowiązujące procedury dyplomowania są ujednolicone dla całej Uczelni, co jest odzwierciedlone w Regulaminie studiów. Warunkiem ukończenia studiów jest napisanie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa podlega ocenie potencjalnych zapożyczeń (antyplagatowej), a w następnej kolejności jest poddana procesowi recenzowana. Formularz recenzji jest ustrukturyzowany, który dzieli ocenę pracy dyplomowej na trzy obszary, tj. ocenę merytoryczna, ocenę źródeł informacji i ocenę redakcji pracy, oraz ocenę końcową, która wymaga uzasadnienia oceny. Analiza wybranych recenzji prac dyplomowych pozwala na stwierdzenie, iż zdarzają się przypadki dość dużej rozbieżności w ocenie tych prac dokonanych przez promotora i recenzenta. Ten problem jest dość ogólnie regulowany w przepisach obowiązujących na Uczelni. Jeszcze innym problem jest realizacja przyjętych standardów prac dyplomowych. Analiza wybranych prac dyplomowych pozwoliła zauważyć, iż nie zawsze ów standard jest właściwie zachowany, szczególnie w zakresie studiów literaturowych związanych z tematyką pracy. Rekomenduje się rozwijanie procedur weryfikujących standardy prac dyplomowych, w celu utrzymania wysokiej jakości prac dyplomowych.

Na studiach I stopnia, w czasie egzaminu dyplomowego formułowane są pytania odnoszące się do pracy dyplomowej oraz jedno pytanie (zagadnienie) związane z treściami stanowiącymi program studiów. Na egzaminie dyplomowym na studiach II stopnia obowiązują zagadnienia egzaminacyjne, które są określone i sformułowane jako lista zagadnień obowiązujących dla konkretnej specjalności. Np. na studiach II stopnia kierunku sformułowane są 22 zagadnienia egzaminacyjne. Analiza treści pytań nie budzi większych zastrzeżeń, zagadnienia te lokują się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. W związku z tym, iż obecnie na dyplomie ukończenia studiów nie są wpisywane specjalizacje, zasadne jest rozpatrzenie zasadności formułowania zagadnień egzaminacyjnych dla poszczególnych specjalności. Zagadnienia egzaminacyjne mogłyby realizować efekty uczenia się, wspólne dla kierunku studiów.

Nie zidentyfikowano sytuacji, które naruszałyby zasady równości traktowania studentów, bezstronności i przejrzystości procedur weryfikacji i oceny osiągnięć studentów. Analiza sylabusów pozwala zauważyć, iż studenci uzyskują informacje o zasadach weryfikacji efektów uczenia się. W ocenie ogólnej przyjęte metody weryfikacji efektów uczenia się są poprawne. Analiza sylabusów przedmiotów pozwala zauważyć, iż na kierunku dominującymi metodami oceny osiągnięć studenta są sprawdziany wiedzy (poprzez egzaminy pisemne i kolokwia) oraz weryfikacja umiejętności i kompetencji poprzez projekty indywidualne i grupowe oraz studia przypadków. Problemy z weryfikacją prac etapowych ujawniły w okresie pandemii, zwłaszcza w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020. Wówczas w przypadku wielu kursów dochodziło do zmiany form zaliczenia

przedmiotu, w tym zmiany formy zaliczenia z egzaminu pisemnego na ustny lub testu zaliczeniowego na prace zaliczeniowe. Taka zmiana mogła mieć miejsce pod warunkiem złożenia stosownego oświadczenia przez prowadzącego (z opisaniem dokonanej zmiany) i akceptacji dyrektora kierunku. Zmiany tych form zaliczenia najczęściej uzasadniane były stanem pandemii. Należy zwrócić jeszcze uwagę, iż bardzo często uzyskane w tym okresie wyniki (oceny) były mało zróżnicowane, niejednokrotnie dało się zauważyć bardzo duży udział zaliczeń na ocenę bdb. Dyrektor kierunku dokonuje okresowo przeglądu ocen wystawionych na zaliczenia i w tych przypadkach podejmował rozmowy wyjaśniające. Rekomenduje się-rozwijanie metod weryfikacji efektów uczenia się, które lepiej będą dostoswane do systemu kształcenia na odległość.
Funkcjonujący na kierunku sposób dokumentowania efektów uczenia się jest regulowany przepisami ogólnouczelnianymi. Osiągane przez studentów kierunku efekty uczenia się są w większości przypadków uwidocznione w postaci ocen na zaliczenie, prac etapowych i egzaminacyjnych oraz projektów i prac dyplomowych. W ramach dokonanego przeglądu prac etapowych i prac dyplomowych można było zapoznać się z efektami uczenia się takimi jak prace projektowe, testy z egzaminów i prace dyplomowe. Pewien problem w tym zakresie stanowią efekty uczenia się związane z okresem pandemii, czyli z semestrem letnim roku akademickiego 2019/2020. W tym okresie, w odniesieniu do niektórych zajęć dokonana została zmiana form zaliczenia z egzaminów pisemnych na egzaminy ustne, co skutkuje brakiem, w niektórych przypadkach prac etapowych. Zmiany te zostały wprowadzone na wniosek prowadzącego i za zgodą dyrektora kierunku. Miało to uzasadnienie wynikające z małych liczebie grup egzaminacyjnych (10-20 osób). Działania związane z monitorowaniem losów absolwentów kierunku są oparte na rozwiązaniach ogólnouczelnianych. W świetle dokumentacji, ostatnie badanie losów absolwenta zostały przeprowadzone w listopadzie 2018 r. i była to IV edycja tych badań. Wyniki tych badań odnosiły się do absolwentów 5 wydziałów Uczelni.
Studenci kierunku są włączani w badania naukowe prowadzone przez kadrę naukowo-dydaktyczną poprzez działalność studenckich kół naukowych lub realizację prac dyplomowych, czego efektem są doniesienia na konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych lub nawet artykuły w uznanych czasopismach. W okresie 2016 – 2020 było 28 takich publikacji naukowych, z których to 20 to publikacje anglojęzyczne. We wszystkich przypadkach były to publikacje współautorskie, przygotowane z pracownikami naukowymi kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Obowiązujące na Uczelni rozwiązania związane z przyjmowaniem na studia oraz weryfikacją efektów uczenia się są regulowane stosownymi przepisami. Są one sformułowane poprawnie. Co prawda, sytuacja pandemiczna spowodowała nowe problemy dla systemu weryfikacji efektów uczenia, ale daje się zauważyć identyfikację tych problemów oraz podejmowanie działań zmierzających do dostosowania przyjętych wcześniej rozwiązań do wymogów tej sytuacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Odnosząc się do posiadania odpowiedniego dorobku naukowego przez nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia należy podkreślić interdyscyplinarny charakter kierunku. Kierunek przypisano do 4 dyscyplin naukowych. Analiza dorobku naukowego kadry kierunku pozwala jednoznacznie potwierdzić, iż nauczyciele akademiccy oraz inne osoby prowadzące zajęcia poosiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie wymienionych dyscyplin naukowych, który pozwala na prawidłową realizację zajęć. Szczegółowe dane zawarte są w charakterystykach poszczególnych pracowników. O dorobku naukowym kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na kierunku świadczy, iż w okresie od 2015-2020, opublikowano ponad 800 pozycji, w tym 489 artykułów w punktowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym, 268 rozdziałów w monografiach, 57 redakcji naukowych oraz liczne doniesienia konferencyjne na konferencjach krajowych i zagranicznych.

Jednoznacznie pozytywnie można ocenić strukturę kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Biorąc pod uwagę niewielką liczbę studentów kierunku liczebność i struktura kwalifikacji kadry jest nawet nadwyżkowa i pozwala na zwiększenie skali kształcenia. Łącznie zajęcia na kierunku w roku akademickim 2020/2021 prowadzone są przez 70 nauczycieli akademickich. Są oni bezpośrednio zatrudniani w Instytucie Nauk o Jakości, ale także w skład kadry wchodzą pracownicy Instytutów, a także pracownicy jednostek ogólnouczelnianych. W ramach kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku towaroznawstwo w roku akademickim 2020/2021 znajduje się 9 osób z tytułem naukowym profesora, 29 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 31 ze stopniem naukowym doktora oraz1 z tytułem zawodowym magistra.

O kompetencjach dydaktycznych kadry świadczą pozycje podręczników i innych materiałów dydaktycznych dla studentów. Przede wszystkim jednak Uczelnia zaprezentowała bardzo liczne przykłady szkoleń, z których korzystali nauczyciele akademiccy zaangażowani do prowadzenia zajęć na kierunku. Przeprowadzone w trakcie wizytacji hospitacje zajęć potwierdziły właściwy poziom kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich.

Można pozytywnie zaopiniować przygotowanie kadry dydaktycznej do prowadzenia zajęć na odległość. We wrześniu 2020 r. zorganizowane zostały szkolenia z obsługi i wykorzystania możliwości MS Teams i Moodlea jednocześnie Platforma MS Teams została wskazana w zarządzeniu nr 119/2020 Rektora jako jedyna do synchronicznego kontaktu ze studentami/doktorantami. W skali całej Uczelni w szkoleniach o rożnym stopniu zaawansowania wzięło łącznie udział około 770 osób. Ponadto nauczyciele mają możliwość korzystania z konsultacji z metodykiem zatrudnionym w Dziale Spraw Pracowniczych. Na bieżąco organizowane są warsztaty dotyczące zdalnego nauczania, których terminy są sukcesywnie zamieszczane w aplikacji umożliwiającej bezpośrednie zapisy. Formą wsparcia w zakresie metod i technik kształcenia na odległość są instrukcje dostępne na stronie Uczelni. A także instrukcje i filmy szkoleniowe związane z platformą Moodle i MS Teams oraz aplikacja umożliwiająca

zapisy na konsultacje i wewnętrzne szkolenia znajdują się na platformie Moodle. Ponadto na bieżąco Zespół ds. e-Learningu odpowiada na pytania związane z wykorzystaniem platformy oraz wspomaga nauczycieli w rozwiązywaniu problemów technicznych. Przeprowadzone hospitacje zajęć potwierdziły właściwy poziom kompetencji nauczycieli akademickich w zakresie kształcenia na odległość.

Uwzględniając bardzo dużą liczbę zaangażowanych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i ograniczoną liczbę studentów nie pojawia się problem nadmiernego obciążenia kardy zajęciami na kierunku. Przydział zajęć w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Zgodnie z danymi w systemie POL-on w roku akademickiego 2020/2021 zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy stanowiły na studiach I stopnia 97% (2036 na 2100 godzin) natomiast na studiach II stopnia 84% (1005 na 1200 godzin) ogółu programu studiów. Wymagania w zakresie obciążenia godzinowego prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionymi w uczelni jako podstawowym miejscu pracy są spełnione.

W czasie wizytacji Uczelnia prowadziła zajęcia w formie zdalnej. Nauczyciele zostali jak wskazano wyżej właściwie przygotowani do ich prowadzenia. Przede wszystkim wykładowcy posiadali obowiązek prowadzenia zajęć w czasie rzeczywistym poprzez platformę MS Teams. Nie zrezygnowano z procedury hospitacji zajęć. W wypadku hospitacji zajęć lub zastępstwa pracownik zobowiązany był podać kierownikowi katedry kod dostępu do kursu. Ponadto dyrektor studiów na początku semestru wydał zalecenie dla pracowników prowadzących zajęcia zdalne, aby przekazali kody dostępu do sekretariatu swojej katedry oraz do wiadomości kierownika. Odrębną formą kontroli zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość była ankietyzacja studentów. Studenci oceniają zajęcia w ankiecie, której wyniki są podawane do wiadomości prowadzących i ich przełożonych po 3 tygodniach od zakończenia sesji egzaminacyjnej. Ponadto studenci na bieżąco mogą sygnalizować dyrektorowi studiów sprawy związane z prowadzeniem zajęć. Przygotowano dodatkową ankietę, która została wysłana do wszystkich studentów Uczelni, w której poruszone zostały kwestie dotyczące zdalnego nauczania. Wyniki ankiety będą znane w marcu.

Głównym dokumentem regulującym zasady polityki personalnej Uczelni jest Zarządzenie nr 109/2020 Rektora z 25.11.2020 r. Przyjęto kryteria i procedury zatrudniania na różnych stanowiskach nauczycieli akademickich. W kontekście kierunku za dobór kadry do zajęć dydaktycznych odpowiada dyrektor ds. studiów, uwzględnia on jednak propozycje obsady zajęć formułowane przez kierowników katedr i dyrektora Instytutu.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia można ocenić jako transparentny, a analiza obsady poszczególnych przedmiotów potwierdziła, że jest on adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. W pełni można potwierdzić, iż dorobek naukowy i doświadczenie angażowanych nauczycieli akademickich pozwalają osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się.

Jak wskazano wyżej Uczelnia zapewnia potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem. Jednocześnie zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne. Nauczyciele akademiccy na bieżąco mogą zgłaszać uwagi i opinie co do funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego. Wyniki ich opinii są uwzględniane i wykorzystywane w ich doskonaleniu. Nie wprowadzono jednak systematycznego narzędzia zbierania opinii nauczycieli w tym zakresie. Rekomenduje się zastosowanie takiej specjalnej ankiety oceny zajęć na odległość wśród nauczycieli akademickich, podobnie jak w przypadku studentów.

Przykładem działań na rzecz podnoszenia kompetencji kadry jest projekt „Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu", współfinansowany z funduszy europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Osi priorytetowej III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.4. Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego w latach 2017-2019. Realizowane działania wsparcia obejmowały innowacyjne umiejętności dydaktyczne, informatyczne (posługiwanie się i wykorzystanie w procesie nauczania profesjonalnych baz danych), prowadzenie dydaktyki w języku obcym, zarządzanie informacją. W związku z przejściem na tryb pracy zdalnej zapewniono dodatkowe szkolenia, jak: obsługa platformy MS Teams, „Bariery w komunikacji on-line i sposoby ich przezwyciężania". Nauczyciele mogą też korzystać z konsultacji metodycznych dotyczących projektowania i prowadzenia zajęć online. W ramach systemu wspierania nauczycieli akademickich Uczelnia organizuje szkolenia i warsztaty, kurs pedagogiczny, a także konkursy grantowe, np. program grantowy UEP „WRACAM". Grant „WRACAM" wspiera powrót do aktywności naukowej osób po doktoracie, które miały minimum 6-miesięczną przerwę w karierze naukowej spowodowaną opieką nad dziećmi (urlopem macierzyńskim, ojcowskim, rodzicielskim czy wychowawczym).

Hospitacje zajęć prowadzone są na bieżąco, także jak wskazano wyżej, w czasie realizacji zajęć na odległość. Nauczyciele akademiccy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w ramach systematycznych ankiet studenckich.
Nauczyciele akademiccy zatrudnieni w Uczelni podlegają okresowej ocenie. Zasady ocen są regulowane wytycznymi określonymi w Ustawie oraz przepisach wewnętrznych Uczelni. Szczegółowo zagadnienie oceny pracownika akademickiego reguluje Zarządzenie nr 60/2020 Rektora UEP z dnia 27 lipca 2020 r. Zgodnie z obecnymi unormowaniami ocena nauczyciela akademickiego jest dokonywana nie rzadziej niż raz na cztery lata. Wyniki ocen, także związane z ocenami studenckimi są wykorzystywane do doskonalenia rozwoju nauczycieli akademickich.
Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry właściwie odpowiadającej potrzebom kształcenia na kierunku. Nie budzi wątpliwości stabilizacja zatrudnienia i dynamiczny rozwój naukowy nauczycieli akademickich.
Szczególnymi instrumentami motywującymi kadrę dydaktyczną do podnoszenia kwalifikacji jest system nagród Rektora, ocena okresowa oraz zasady podziału środków na badania w ramach subwencji na naukę, uzależniające wysokość przyznawanych środków od uzyskiwanych wyników w pracy badawczej.
O jakości stworzonego systemu wsparcia i motywowania nauczycieli akademickich, świadczy dynamiczny rozwój kadry. W ciągu ostatnich pięciu lat 3 pracowników wcześniejszego Wydziału Towaroznawstwa uzyskało tytuły naukowe profesora, 18 – stopień naukowy doktora habilitowanego, a 9 osób stopień naukowy doktora.
W Uczelni funkcjonują zasady rozwiązywania konfliktów, a także przeciwdziałania dyskryminacji. Zagadnienia dotyczące równego traktowaniu są uregulowane w Załączniku nr 1 do Regulaminu pracy o równym traktowaniu mężczyzn i kobiet. Ponadto zapewniono instytucjonalną formę działań na rzecz zapewnienia równego traktowania w postaci powołania Pełnomocniczki Rektora ds. Równego Traktowania, której zadania obejmują takie zagadnienia jak:
- monitorowanie sytuacji w zakresie równego traktowania, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, pochodzenie etniczne, przekonania polityczne, wyznanie, orientację seksualną i tożsamość płciową;
- podejmowanie działań zmierzających do wyrównywania szans osób zatrudnionych: kobiet i mężczyzn na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu bez względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę,

religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną i tożsamość płciową, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy w życiu społeczności akademickiej;
- osób studiujących oraz korzystających z innych usług edukacyjnych na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu: kobiet i mężczyzn na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu bez względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną i tożsamość płciową w procesach kształcenia,
- podejmowanie działań zmierzających do eliminacji wszelkich form dyskryminacji oraz nierównego traktowania, a także działań mających zapobiec tego rodzaju przypadkom w przyszłości zarówno w gronie osób pracujących, studiujących oraz korzystających z innych usług edukacyjnych na UEP,
-udzielanie pomocy osobom, które spotkały się z nierównym traktowaniem lub dyskryminacją w procesie kształcenia bądź w sferze zatrudniania, awansowania, wynagradzania w formie pieniężnej i pozafinansowej (osoby zatrudnione) na UEP,
- opiniowanie wniosków kierowanych do organów Uczelni dotyczących równego traktowania ze względu na katalog wyżej wymienionych cech;
- reprezentowanie Uczelni m.in. na konferencjach, seminariach dotyczących tematu równego traktowania i niedyskryminacji, a także współpraca z instytucjami rządowymi (m.in. Pełnomocnikiem Rządu ds. Równego Traktowania, Rzecznikiem Praw Obywatelskich) i samorządowymi (m.in. Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu, Pełnomocniczką Prezydenta Miasta Poznania ds. Przeciwdziałania Wykluczeniem) oraz organizacjami, których zadaniem jest wspieranie zasady równego traktowania i działań antydyskryminacyjnych.
Wymienione obszary aktywności Pełnomocniczki Rektora ds. Równego Traktowania należy ocenić bardzo pozytywnie. Rekomenduje się aby formalne uregulowania zasad równego traktowania nie dotyczyły jedynie równości mężczyzn i kobiet, ale uwzględniały także wiele innych wymiarów różnorodności, także tych ujętych w zadaniach Pełnomocniczki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analiza dorobku naukowego kadry kierunku pozwala jednoznacznie potwierdzić, iż nauczyciele akademiccy oraz inne osoby prowadzące zajęcia poosiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych, do których przypisano kierunek co pozwala na prawidłową realizację zajęć. Jednoznacznie pozytywnie można ocenić strukturę kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Biorąc pod uwagę niewielką liczbę studentów kierunku liczebność i struktura kwalifikacji kadry jest nawet nadwyżkowa i pozwala na zwiększenie skali kształcenia. Uczelnia intensywnie wspiera kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Kadra jest dobrze przygotowana prowadzenia zajęć na odległość. Nauczyciele mają możliwość korzystania z konsultacji z metodykiem. Właściwie przygotowano kadrę do prowadzenia zajęć na odległość. Nadal na bieżąco organizowane są warsztaty dotyczące zdalnego nauczania. Zespół ds. e-Learningu odpowiada na pytania związane z wykorzystaniem platformy oraz wspomaga nauczycieli w rozwiązywaniu problemów technicznych. Uwzględniając bardzo dużą liczbę zaangażowanych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i ograniczoną liczbę

studentów nie pojawia się problem nadmiernego obciążenia kadry zajęciami na kierunku. Przydział zajęć w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć. Kontrola zajęć zdalnych podlegała podobnym zasadom jak zajęć prowadzonych bezpośrednio i nie budzi zastrzeżeń. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia można ocenić jako transparentny, a analiza obsady poszczególnych przedmiotów potwierdziła, jest on adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Dorobek naukowy i doświadczenie angażowanych nauczycieli akademickich pozwalają studentom osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się. Szczególnymi instrumentami motywującymi kadrę dydaktyczną do podnoszenia kwalifikacji jest system nagród Rektora, ocena okresowa oraz zasady podziału środków na badania w ramach subwencji na naukę, uzależniające wysokość przyznawanych środków od uzyskiwanych wyników w pracy badawczej. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry właściwie odpowiadającej potrzebom kształcenia na kierunku. Nie budzi wątpliwości stabilizacja zatrudnienia i dynamiczny rozwój naukowy nauczycieli akademickich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

System wsparcia i motywowania kadry dydaktycznej kierunku. Szczególnymi instrumentami motywującymi kadrę dydaktyczną do podnoszenia kwalifikacji jest system nagród Rektora, ocena okresowa oraz zasady podziału środków na badania w ramach subwencji na naukę, uzależniające wysokość przyznawanych środków od uzyskiwanych wyników w pracy badawczej. O jakości stworzonego systemu wsparcia i motywowania nauczycieli akademickich, świadczy dynamiczny rozwój kadry. W ciągu ostatnich pięciu lat 3 pracowników wcześniejszego Wydziału Towaroznawstwa uzyskało tytuły naukowe profesora, 18 - stopień doktora habilitowanego, a 9 osób stopień doktora.

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia stwarza właściwe warunki infrastrukturalne w stosunku do potrzeb dydaktycznych kierunku. O potencjale bazy dydaktycznej świadczy, iż Iczelnia jest właścicielem 7 budynków wykorzystywanych na potrzeby kształcenia. W skład infrastruktury wchodzi 115 sal wykładowych, których pojemność pozwala na zorganizowanie 6432 miejsc siedzących. Pomieszczenia dydaktyczne obejmują sale wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, laboratoryjne, audytoria czy aule. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w rzutniki/projektory, ekrany, nagłośnienie i dostęp do Internetu. W odniesieniu specyficznych potrzeb kierunku zapewniono aż 8 laboratoriów towaroznawczych. Laboratoria te umożliwiają realizacje następujących zajęć: *chemia ogólna, metody fizykochemiczne w towaroznawstwie, chemia organiczna, biochemia, mikrobiologia analiza instrumentalna, analiza sensoryczna, inżynieria materiałowa, towaroznawstwo artykułów przemysłowych, towaroznawstwo żywności, towaroznawstwo opakowań, ocena oddziaływania na środowisko*. Do bazy laboratoriów należy również unikalne laboratorium specjalistyczne InnoUEP, pozwalające pracownikom, doktorantom i studentom prowadzić profesjonalne badania w obszarze zachowań konsumenckich.

Studenci kierunku korzystają także z nowoczesnej aparatury badawczej/analitycznej. W latach 2015-2020 Uczelnia wzbogaciła się o kilkanaście nowych przyrządów.
Kompletność i wysoki poziom infrastruktury informatycznej nie budzi wątpliwości. Wszystkie zajęcia dydaktyczne wymagające pracy z wykorzystaniem komputerów odbywają się w laboratoriach komputerowych. Uczelnia dysponuje 17 salami komputerowymi, w których łącznie znajduje się 546 stanowisk dla studentów. Działające Centrum Informatyki zapewnia wsparcie w zakresie dostępu do wszystkich systemów informatycznych. Studenci korzystają z kilku systemów, obejmujących m.in.: elektroniczną pocztę dla studentów, USOSweb, e-BOS (elektroniczne Biuro Obsługi Studentów, dawniej: e-dziekanat), e-sylabus, elektroniczne plany zajęć oraz ankiety studenckie. W 2017 r. w budynkach Uczelni rozpoczął się proces znakowania sal wykładowych, laboratoryjnych, lektorskich, seminaryjnych tabliczkami aplikacji BEAN z kodami NFC, dzięki którym z pomocą bezpłatnej aplikacji na smartfony można pozyskać dodatkowe informacje na temat organizowanych zajęć lub wydarzeń prowadzonych w pomieszczeniach. W trakcie wizytacji zespołu oceniającego omówiono wyposażenie infrastrukturalne, a w szczególności ustalono jakie programy specjalistyczne wykorzystywane są w dydaktyce ocenianego kierunku. Poza wysoce specjalistycznym oprogramowaniem zainstalowanym w laboratoriach towaroznawczych wykorzystuje się oprogramowania w ramach licencji wykupionej przez Uczelnię do takich programów jak: oprogramowanie SPSS, Statistica czy OxMetrics.
Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.
Biblioteka Główna zlokalizowana jest w dogodnym miejscu w budynku Collegium Altum na 2 i 3 piętrze. Działa w dogodnych, dostosowanych do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych godzinach pracy. Na koniec roku 2020 zbiory tradycyjne liczyły 480159 woluminów, bieżąca prenumerata gazet i czasopism obejmowała 190 tytułów polskich i 42 zagraniczne. Jednocześnie zapewniono dostęp do 171 kolekcji w komercyjnych, faktograficznych i pełnotekstowych bazach danych. Można ocenić, iż Biblioteka Główna jest największą ogólnodostępną biblioteką z zakresu nauk ekonomiczno-społecznych w północno-zachodniej Polsce.
Zbiory tradycyjne są udostępniane na miejscu w dwóch Czytelniach: Książek i Czasopism oraz poprzez wypożyczenia na zewnątrz. W czytelniach zapewniono 434 miejsce, w tym 32 stanowiska komputerowe. Biblioteka oferuje użytkownikom stacjonarnym: wypożyczenia międzybiblioteczne (system biblioteczny Horizon), doradztwo informacyjne, usługi reprograficzne (świadczone przez firmę zewnętrzną), szkolenia indywidualne i grupowe (w języku polskim i angielskim) na temat wyszukiwania informacji naukowej, tworzenia przypisów i bibliografii załącznikowej, analizy cytowań publikacji, dostęp do bezprzewodowego Internetu.
Nie zidentyfikowano żadnych uchybień w zakresie jej zgodność z przepisami BHP.
Biblioteka prezentuje model biblioteki hybrydowej i zawiera zbiory nie tylko tradycyjne, ale także znaczące zasoby elektroniczne. Stały dostęp do zasobów elektronicznych Biblioteki Głównej obejmuje: licencjonowane bazy danych, e-książek, e-czasopism, do których dostęp jest możliwy na miejscu, w sieci Uczelni lub poza terenem Uczelni za pośrednictwem serwera proxy Hidden Automatic Navigator (HAN). Wyszukiwanie informacji o zbiorach drukowanych i elektronicznych Biblioteki ułatwia multiwyszukiwarka – narzędzie/serwis przeszukujący jednocześnie katalog Biblioteki i pełnotekstowe bazy danych. Biblioteka Główna ponadto okresowo pozyskuje dostęp do bezpłatnych testowych międzynarodowych baz danych (m.in. Oxford Handbooks Online, Taylor and Francis eBooks). Obecnie

szczególna usługa jest skanowania fragmentów książek i artykułów z czasopism znajdujących się w stacjonarnych zbiorach Biblioteki Głównej na potrzeby studentów.
We wszystkich budynkach Uczelni studenci mogą korzystać z bezpłatnego Internetu Wi-Fi. W obszarze bibliotecznym zapewniono w pełni wyposażone trzy sale przeznaczone do własnej pracy zespołowej (dla 10-30 osób). Ich wyposażenie obejmuje między innymi projektor multimedialny z ekranem, telewizor i mobilne flipcharty magnetyczne. W Budynku Głównym działa również sala komputerowa, w której studenci mogą w ciągu dnia, bez ograniczeń, korzystać z komputerów. W ramach udogodnień utworzono na terenie Czytelni Czasopism strefę relaksu, tzw. „Kącik czytelnika".
Studenci mogą ponadto korzystać poza godzinami zajęć z sal laboratoryjnych, szczególnie w celu realizacji prac dyplomowych czy przejściowych po wcześniejszym zarezerwowaniu danego laboratorium i pod nadzorem upoważnionego pracownika.
Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wszystkie obiekty wyposażone są w windy, w budynkach z których korzystają studenci ocenianego kierunku znajdują się toalety ze specjalnym przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnościami. We wszystkich budynkach dydaktycznych zamontowane są tabliczki brajlowskie. W budynku CEUE zainstalowano pięć platform tyflograficznych dla osób niewidomych i słabo widzących. Zapewniono sprzęt wspomagający słyszenie, który jest przeznaczony dla studentów z niepełnosprawnością słuchu. Sprzęt ten dostępny jest także dla pracowników na potrzeby organizacji spotkań i konferencji z udziałem osób słabosłyszących lub niesłyszących. Jeżeli chodzi o infrastrukturę biblioteczną, to zapewnia ona specjalistyczny sprzęt dla osób niedowidzących. Studenci z niepełnosprawnością wzroku mogą przez Zespół ds. Osób z Niepełnosprawnościami wypożyczyć książki w formie elektronicznej dostosowanej do programów powiększająco-czytających. Odnośnie procesu nauczania warto podkreślić, iż wszyscy wykładowcy zamieszczają na platformie Moodle materiały dla studentów w formie elektronicznej co może stanowić szczególne wsparcie studentów z niepełnosprawnościami. Ponadto dla osób z niepełnosprawnościami, szczególnie z zakresie niedosłuchu organizowane są dodatkowe zajęcia, a także Uczelnia dostosowuje wsparcie do charakteru danej niepełnosprawności studenta. Dostępne są także konsultacje psychologiczne. Uczelnia planuje dalsze działania w zakresie dostosowywania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/19 pn „Dostosowanie budynków oraz oferty dydaktycznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu do potrzeb studentów z niepełnosprawnością" będą montowane w salach wykładowych pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących – plan do końca bieżącego roku akademickiego. Poza tym, wszystkie podręczniki z pierwszego roku są w trakcie digitalizacji wykonywanej w ramach realizacji ww. projektu – będą dostępne w formie elektronicznej dla osób z niepełnosprawnościami pod koniec bieżącego roku akademickiego.
Uczelnia zapewnia i właściwie wykorzystuje infrastrukturę do kształcenia zdalnego. Narzędziem do komunikacji synchronicznej jest Platforma MS Teams. Jej wykorzystanie zostało sformalizowane w Zarządzeniu nr 119/2020 Rektora i obecnie stanowi jedyną platformę do synchronicznego kontaktu ze studentami. Komunikacja asynchroniczna jest prowadzona głównie z wykorzystaniem platformy Moodle. Platforma ta była już wcześniej obligatoryjnie wykorzystywana, a obecnie jej funkcja ma charakter pomocniczy do prowadzenia zajęć, zwłaszcza do zamieszczania materiałów dla studentów oraz przeprowadzania quizów i testów oraz zaliczeń i egzaminów. Prowadzący zajęcia zamieszczają na platformach, w ramach odpowiednich kursów czy zespołów, dodatkowe materiały z możliwością ich pobrania przez studentów (prezentacje z wykładów, artykuły naukowe, filmy lub linki do materiałów dostępnych w Internecie).

Nie ma zastrzeżeń co do jakości infrastruktury informatycznej i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
Większość zajęć wykorzystywana jest ogólnodostępne darmowe oprogramowanie, które studenci mogli pobrać ze wskazanych przez Uczelnię stron lub wykorzystać w usłudze Microsoft Office 365. W kontekście kierunku warto podkreślić, iż został zapewniony zdalny dostęp do laboratoriów komputerowych dla studentów. Dostęp jest możliwy po rezerwacji przez prowadzącego zajęcia, czasu dla danej grupy zajęciowej w stworzonej do tego celu aplikacji. W zarezerwowanym czasie studenci mogą połączyć się i pracować na wirtualnym terminalu w laboratoriach Uczelni. Zapewniono w tym zakresie instrukcje pomocne w organizacji czy realizacji kształcenia i udostępniono na stronie Uczelni. Ponadto studenci mogą korzystać ze specjalistycznego oprogramowania w ramach licencji wykupionej przez Uczelnię: oprogramowanie SPSS, Statistica, OxMetrics. Instrukcje w tym zakresie są dostępne dla pracowników i studentów. Wdrażane są innowacyjne sposoby zapewnienia dostępu do laboratoriów specjalistycznych z zakresu towaroznawstwa dla studentów w trybie zdalnym. Polegają one między innymi na wykonywaniu eksperymentów przez prowadzącego i bieżącym ich transmitowaniu do studentów czy wykonywaniu pomiarów i przekazywaniu ich wyników do studentów, którzy wykorzystują je do swoich obliczeń czy opracowań. Biorąc powyższe pod uwagę stwierdza się, iż zapewniony jest dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
Wyjątkowo bogate czy nawet unikalne zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są zgodne z potrzebami ocenianego kierunku, cechują się aktualnością i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.
Zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach, a uwzględniając cyfrowe formy udostępniania zbiorów zdecydowanie są dostosowane do potrzeb procesu nauczania oraz liczby studentów. Zasoby biblioteczne umożliwiają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i są dostępne zarówno w formie tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Dostęp do zasobów bibliotecznych i dydaktycznych został zapewniony dla osób z niepełnosprawnością. W ramach prowadzonego kształcenia zdalnego zapewniane są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością.
Monitorowanie potrzeb rozwoju infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej i naukowej następuje z udziałem interesariuszy wewnętrznych. Uczelnia zapewnia, iż wszystkie działy administracji odpowiedzialne za wyposażenie i stan bazy dydaktycznej gromadzą informacje o potrzebach użytkowników, planują inwestycje, modernizacje, remonty i zakupy wyposażenia. Prowadzone są też dodatkowe działania, m.in. badania ankietowe wśród studentów oraz uruchamiany był tzw. Budżet Partycypacyjny. Kluczową rolę pełni Dział Zarządzania Infrastrukturą, który realizuje cykliczne (2 razy w roku) przeglądy stanu technicznego oraz wyposażenia sal wykładowych. Zidentyfikowane i zgłoszone potrzeby dotyczące doposażenia są uwzględniane w planie rzeczowo-finansowym lub realizowane w ramach bieżących środków finansowych. Cykliczne przeglądy realizuje także Dział Inwestycji i Remontów. Przeglądy, kontrola i ocena stanu budynków i ich infrastruktury, odbywa się okresowo zgodnie z Prawem Budowlanym, a także innymi przepisami (np. przepisy o Ochronie Przeciwpożarowej, przepisy UDT, przepisy dotyczące FGAZ, przepisy Ministerstwa Zdrowia) oraz wymaganiami zawartymi w dokumentacji technicznej urządzeń i instalacji. Do Działu wpływają także bieżące zgłoszenia od jednostek organizacyjnych Uczelni na prace remontowe i inwestycyjne.
Monitoring infrastruktury IT należy do Centrum Informatyki, a zapotrzebowania realizowane jest także przez Dział Zamówień Publicznych. Centrum Informatyki na bieżąco wspiera pracowników i studentów

poprzez dwa systemy elektroniczne: tzw. helpdesk Centrum Informatyki oraz Centrum Zarządzania Infrastrukturą. W systemach tych możliwe jest zgłoszenie awarii na przykład sieci wi-fi komputera, czy też usterek w pomieszczeniu. Ponadto, w Centrum Informatyki istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu elektronicznego, takiego jak: tablety, notebooki, czy rzutniki. W pracach rozwojowych uwzględniane są uwagi i propozycje zgłaszane przez nauczycieli, doktorantów i studentów w trakcie bieżących kontaktów. Część uwag studentów przekazywanych jest poprzez system badania opinii studentów o zajęciach.
Biblioteka Główna i jej zasoby są oceniana przez użytkowników. Specjalne badania opinii studentów przeprowadzono w latach 2015–2017. Wyniki badań potwierdzają zadowolenie użytkowników z oferowanych zbiorów i usług. Wpływ na działalność Biblioteki Głównej mają przedstawiciele pracowników, doktorantów i studentów UEP w ramach Rady Bibliotecznej, organu opiniodawczego Rektora UEP w sprawach dotyczących systemu biblioteczno-informacyjnego.
Uwzględniając specyficzne uwarunkowania monitorowania i rozwoju infrastruktury dydaktycznej i informatycznej kształcenia na kierunku należy wspomnieć o roli Katedr w doskonaleniu wyposażenia laboratoriów i aparatury badawczej. Poszczególne katedry co roku dokonują przeglądu potrzeb wyposażenia i zgłaszają zakupy do Działu Infrastruktury i Centrum Informatyki. Opinie studentów zbierane są w formie ankiety studenckiej na koniec każdego semestru, w której mogą także wskazać elementy udoskonalające aktualną infrastrukturę. Nie przygotowano specjalnego narzędzia dla nauczycieli akademickich związanego z ich opinia na temat infrastruktury, ale mogą oni zgłaszać swoje potrzeby w wyżej wymienionych formach.
Biorąc pod uwagę zarówno wyżej opisane procedury jak i liczne realne działania związane z rozwojem infrastruktury dydaktycznej i informatycznej w pełni można potwierdzić, iż w Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury z udziałem studentów i nauczycieli akademickich a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza właściwe bardzo dobre warunki infrastrukturalne w stosunku do potrzeb dydaktycznych na kierunku. Pomieszczenia dydaktyczne obejmują sale wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, laboratoryjne, audytoria czy aule. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w rzutniki/projektory, ekrany, nagłośnienie i dostęp do Internetu. W odniesieniu do specyficznych potrzeb kierunku zapewniono aż 8 laboratoriów towaroznawczych. Wszystkie zajęcia dydaktyczne wymagające pracy z wykorzystaniem komputerów odbywają się w laboratoriach komputerowych. Działające w Centrum Informatyki zapewnia wsparcie w zakresie dostępu do wszystkich systemów informatycznych. Studenci korzystają z kilku systemów, obejmujących m.in.: elektroniczną pocztę dla studentów, USOSweb, e-BOS (elektroniczne Biuro Obsługi Studentów, dawniej: e-dziekanat), e-sylabus, elektroniczne plany zajęć oraz ankiety studenckie. W procesie nauczania wykorzystywane są programy specjalistyczne. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Biblioteka Główna jest największą ogólnodostępną biblioteką z zakresu nauk ekonomiczno-społecznych w północno-zachodniej Polsce,

w pełni zapewniająca zasoby biblioteczne potrzebne na kierunku. Biblioteka Uczelnia prezentuje model biblioteki hybrydowej i zawiera zbiory nie tylko tradycyjne, ale także znaczące zasoby elektroniczne. Stały dostęp do zasobów elektronicznych Biblioteki Głównej obejmuje: licencjonowane bazy danych, e-książek, e-czasopism, do których dostęp jest możliwy na miejscu, w sieci Uczelni lub poza terenem Uczelni za pośrednictwem serwera proxy Hidden Automatic Navigator (HAN). Uczelnia zapewnia bardzo dobre warunki do pracy własnej studentów poza godzinami zajęć. We wszystkich budynkach studenci mogą korzystać z bezpłatnego Internetu Wi-Fi. Zapewniono w pełni wyposażone trzy sale przeznaczone do własnej pracy zespołowej czy strefę relaksu, tzw. „Kącik czytelnika". Studenci kierunku mogą ponadto korzystać z sal laboratoryjnych. Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Poza typowymi udogodnieniami infrastruktury, warto podkreślić takie działania jak przygotowywanie książek w formie elektronicznej i możliwość korzystanie z nich dzięki „programowi powiększającemu". Ponadto dla osób z niepełnosprawnościami, szczególnie z zakresie niedosłuchu organizowane są dodatkowe zajęcia. Uczelnia zapewnia i właściwie wykorzystuje infrastrukturę do kształcenia zdalnego. Nie stwierdzono zastrzeżeń co do jakości infrastruktury informatycznej i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zapewniony jest dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Biorąc pod uwagę zarówno istniejące procedury jak i liczne realne działania związane z rozwojem infrastruktury dydaktycznej i informatycznej w pełni można potwierdzić, iż w Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury z udziałem studentów i nauczycieli akademickich a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W aktualnej Strategii Uczelni wskazano relacje z otoczeniem jako jeden z czterech obszarów realizacji zaplanowanej strategii. W tym obszarze wskazano następujące cele strategiczne i szczegółowe:

R1. Doskonalenie współpracy z krajowymi i zagranicznymi partnerami.

- R1.1. Efektywne zarządzanie relacjami z kluczowymi partnerami zagranicznymi.
- R1.2. Efektywne zarządzanie relacjami z absolwentami.
- R1.3. Efektywne zarządzanie relacjami z krajowymi podmiotami publicznymi i prywatnymi.

R2. Budowanie rozpoznawalnego wizerunku UEP w kraju i za granicą.

- R2.1. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności marki UEP.
- R2.2. Wykreowanie UEP jako ośrodka eksperckiego w wybranych obszarach.

Ze wskazanych celówszczegółowych dwa odnoszą się bezpośrednio do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym: R1.3. oraz R2.2. Zawarta w Strategii wizja Uczelni zakłada, że Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu ma być wiarygodnym partnerem dla otoczenia.
Interesariusze zewnętrzni reprezentujący pracodawców wskazali, że absolwentów kierunku oceniają jako wszechstronnie ukształtowanych, potrafiących odnaleźć się w wielu dziedzinach oraz jako skutecznych. W ich odczuciu wskazany kierunek kształci uniwersalnie, daje absolwentom szerokie kompetencje i pozwala odnaleźć się w wielu dziedzinach. Potwierdzają to interesariusze wewnętrzni (pracownicy naukowi, studenci). W ich ocenie studia te są ogólnorozwojowe, multidyscyplinarne - pomiędzy ekonomią, chemią oraz nauką o jakości. Wielu studentów podkreślało, że studia pomogły im ukierunkować ich predyspozycje zawodowe.
Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym przede wszystkim z pracodawcami, ma bardzo szeroki zakres i obejmuje wiele rodzajów aktywności. Przykładowe formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym: praktyki zawodowe u interesariuszy zewnętrznych Uczelni, staże w ramach realizowanych projektów badawczych, szkolenia dla studentów, szkolenia dla wykładowców, darmowe webinaria, zajęcia prowadzone przez praktyków z otoczenia gospodarczego, zwiedzanie zakładów produkcyjnych przez studentów, wizyty w laboratoriach jednostek naukowych lub wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, udział interesariuszy zewnętrznych w realizacji prac etapowych i dyplomowych, dostarczanie materiałów do badań realizowanych na ćwiczeniach i na laboratoriach, tworzenie case study dla studentów, zlecanie analiz, prowadzenie wspólnych projektów badawczych z interesariuszami zewnętrznymi, wolontariat pracowniczy, organizację klas Akademickich i Patronackich, organizacja dni kariery oraz organizacja wspólnie z partnerami biznesowymi konkursów dla studentów. Realizacja tak dużej ilości aktywności jest możliwa m.in. dzięki zaangażowaniu poszczególnych pracowników kierunku, władz Uczelni, osób odpowiedzialnych za poszczególne aktywności oraz pracowników Spółki Celowej UEP. Zasięg współpracy Uczelni z otoczeniem nie ogranicza się tylko do działalności na terenie Uczelni. Wiele inicjatyw jest realizowanych poza murami Uczelni, a do niektórych aktywności (np. otwarte wykłady) mają dostęp studenci spoza Uczelni. Do Uczelni mogą zgłosić się interesariusze o nieograniczonym zakresie geograficznym. W opinii interesariuszy zewnętrznych kierunek ma duży wpływ na jakość kadr m.in. w centrach sieci handlowych, które mają swoje reprezentacje w okolicach Poznania. Ponadto należy wskazać, że rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Na czas pandemii COVID-19 ograniczono część inicjatyw. W wielu przypadkach zmieniono formę realizacji na zdalną lub ograniczono się do badań naukowych. Mimo obecnej sytuacji nadal są podpisywane w Uczelni umowy o współpracy.
W ramach ogólnouczelnianej inicjatywy prowadzone są wykłady otwarte, czyli cykliczne zajęcia w formie forum dialogu przedstawicieli biznesu, administracji i innych instytucji ze studentami. Od kilkunastu lat Uczelnia jest gospodarzem tego forum upatrując w tym szansy na wzajemne poznanie, zrozumienie i zbudowanie relacji dla wszystkich uczestniczących w nim stron. Na zajęcia uczęszczają przede wszystkim studenci ostatniego roku studiów I i II stopnia, głównie Uczelni, ale też innych uczelni. Zasadniczą grupę wykładowców stanowi kadra zarządzająca renomowanych firm zrzeszonych w Klubie Partnera UEP, a także inni goście specjalni. Ponad 80% wykładów otwartych realizowanych jest przez praktyków biznesu. Zajęcia są otwarte również dla innych podmiotów, zwłaszcza dla partnerów Studenckich Kół Naukowych działających na Uczelni. Celem tych spotkań jest inspirowanie studentów do holistycznego spojrzenia na świat biznesu, wykraczający poza obrany przez nich kierunek studiów.

W wykładach mogą uczestniczyć wszyscy studenci, przez cały okres trwania studiów. Wśród zapraszanych w ostatnim czasie gości znaleźli się przedstawiciele m.in.: Beiersdorf, Biuro Obsługi Inwestorów Miasta Poznania, Deloitte, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Google, Hochland, Leaders in Strategic Communication and Crisis Management Polskiej Agencji Prasowej, PwC, Santander Consumer Bank, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, SSC Bridgestone, SSC GSK, SSC MAN. Ograniczenia związane z sytuacja epidemiczną nie wpłynęły istotnie na współpracę w ramach wykładów otwartych, jednak zmieniły formę ich przeprowadzania na zdalną.
Ponadto, na poziomie kierunku został stworzony stały cykl wykładów w wymiarze 30 godzin, który został włączony w program studiów (studia II stopnia, policencjackie, niestacjonarne). Zajęcia pod nazwą *wykład z praktykiem* są prowadzone przez praktyka biznesowego. Każdy cykl wykładów prowadzi inny praktyk. Do tej pory byli to menedżerowie z firm: Amica, Nestle, VW Poznań, Żabka, Colian. Przekazują oni nie tylko wiedzę, ale również swoje doświadczenie z codziennej praktyki biznesowej. Ponadto należy zaznaczyć, że w ramach zajęć *projektowanie i wzornictwo opakowań* zapraszany jest cyklicznie konsultant z branży perfumiarskiej, prezentujący wykład pt.: „Trendy w opakowaniach perfum".
Na opisane wcześniej inicjatywy w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym składały się zarówno działania jednorazowe incydentalne, jak i takie, które były podejmowane cyklicznie (powtarzane lub jako szereg działań realizowanych w dłuższym czasie). Większość podejmowanych inicjatyw nie jest formalizowania umowami. Widać starania Uczelni do podtrzymania cyklicznych inicjatyw oraz relacji z interesariuszami zewnętrznymi, z którymi udało się zbudować partnerską relacje. To zaangażowanie jest również dostrzegane w trakcie pandemii COVID-19. Relacje z interesariuszami zewnętrznymi są utrzymywana na różnych poziomach – ogólnouczelnianym, kierunkowym lub bezpośrednio przy współpracy z daną katedrą lub wykładowcą. W budowanie relacji z otoczeniem angażuje się również Spółka Celowa UEP. Współpraca z instytucjami na poziomie uczelnianym jest sformalizowana poprzez Klub Partnera UEP. Większość działań na poziomie kierunku ma formę doraźną, niesformalizowaną a ich efektywność jest uzależniona od zaangażowania poszczególnych pracowników kierunku. Mimo to wiele inicjatyw jest powtarzanych dzięki zaangażowaniu kadry oraz dzięki partnerskim relacjom z instytucjami z otoczenia biznesu. Informacje nt. współpracy katedr są zbierane poprzez ankietę „Współpraca katedr z otoczeniem społeczno-gospodarczym". Trudno określić czy zebrane informacje mają wpływ na poprawę jakości współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przegląd współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym opiera się na działaniach nieformalnych. Przy tak dużym zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym należy uznać, że jest to wystarczający wachlarz działań do efektywnego aktywizowania studentów. Rekomenduje się cykliczne weryfikowanie tej współpracy w celu jej usystematyzowania i doskonalenia. Rekomenduje się: organizację cyklicznych przeglądów form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na poziomie kierunku towaroznawstwo w kontekście oceny ich adekwatności do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów, osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, uwzględnienie wyników w/w przeglądów w konsultowaniu programu studiów przez właściwą komisję ds. studiów, stworzenie listy dobrych praktyk form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na poziomie kierunku, z której mogliby korzystać wszyscy pracownicy kierunku.
Najbardziej sformalizowaną formą współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest Klub Partnera. Ma on wpływ na podnoszenia jakości kształcenia, a w tym na dostosowywanie programów studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jest to inicjatywa ogólnouczelniana, działająca od 2003 roku. Obecnie w Klubie działa

ponad 70 organizacji biznesowych. Działalność Klubu Partnera wpisuje się na stałe w jeden z głównych celów strategicznych Uczelni, realizowany poprzez rozwój kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi, a w szczególności z otoczeniem biznesowym. Misją jest umacnianie więzi pomiędzy nauką a gospodarką poprzez: poszerzanie oferty dydaktycznej o zajęcia z praktykami biznesu w ramach „Zajęć otwartych", oferowanie staży i praktyk studenckich, świadczenie partnerom usług badawczych i doradczych, oferowanie studiów podyplomowych, szkoleń dostosowanych do potrzeb partnerów, udział partnerów w tworzeniu i opiniowaniu kierunków rozwoju Uczelni, sygnalizowanie jej potrzeb programowych oraz kadrowych pojawiających się w związku ze zmianami w otoczeniu gospodarczym oraz wspomaganie rozwoju Uczelni. Partnerstwo uzyskuje się na szczeblu władz rektorskich Uczelni. Współpraca między Uczelnią, a Partnerem jest formalizowana w pierwszym etapie na podstawie Porozumienia i Karty Partnera. Porozumienie jest deklaracją dwustronną chęci współpracy – Uczelni i Partnera. W Karcie Partnera określono status oraz warunki uczestnictwa w Klubie Partnera, wskazano cele, formułę, kierunki i środki współpracy. Działania podejmowane w ramach Klubu są dobrowolne dla jej członków. Zgodnie z kartą, „Klub stanowi forum współpracy między Uniwersytetem i wybitnymi reprezentantami środowiska biznesu, której celem jest wpływ na kształtowanie kierunków rozwoju Uczelni". Klub realizuje swoje cele poprzez:

- udział w tworzeniu i opiniowaniu kierunków rozwoju Uniwersytetu,
- wymianę wzajemnych doświadczeń oraz współpracę o charakterze naukowo-badawczym w zakresie stanowiącym przedmiot wspólnego zainteresowania,
- wspomaganie uzgodnionych w Klubie kierunków rozwoju; zakres wsparcia materialnego członkowie Klubu określą w dwustronnych umowach o współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu,
- sygnalizowanie Uczelni potrzeb programowych i kadrowych pojawiających się w związku ze zmianami w otoczeniu gospodarczym,
- inne, wzajemnie uzgodnione formy współpracy.

Sytuacja epidemiczna nie wpłynęła istotnie na zahamowanie współpracy w ramach Klubu Partnera, jednakże większość inicjatyw podejmowanych jest w tym okresie w formie zdalnej.

Według deklaracji interesariuszy wewnętrznych, przy tworzeniu lub modyfikowaniu treści programowych na kierunku zwraca się uwagę na ich aktualność i zbieżność z aktualnymi problemami i trendami występującymi w otoczeniu gospodarczym w oparciu o informacje uzyskane od interesariuszy zewnętrznych. Poniżej przykłady wpływu współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym na konstruowanie, doskonalenie i rozwój kierunku:

- rozszerzenie programu studiów niestacjonarnych o zajęcia *wykład z praktykiem* – wykład połączony z dyskusją, w ramach którego odbywają się spotkania z różnymi praktykami biznesu (menedżerami). Praktycy zaproponowali formę prowadzenia zajęć oraz sposób zaliczenia przedmiotu;
- w ramach zajęć *projektowanie i wzornictwo opakowań* uwzględniane są tematy zajęć zgłaszane przez praktyków gospodarczych. W ostatnim roku akademickim do współprowadzenia wykładu jest zapraszany konsultant z branży perfumiarskiej, prezentujący treści programowe dotyczące trendów w opakowaniach kosmetyków;
- poszerzenie tematyki wykładu *materiały degradowalne* o metody badań i przykłady związane ze starzeniem materiałów polimerowych, a także o zagadnienia związane z recyklingiem, przetwórstwem tworzyw, właściwościami materiałów i metodami badań;

- przygotowanie, opracowanie merytoryczne i aktualizacja materiałów dydaktycznych z zajęć *chemia organiczna* o praktyczne elementy modelowania jakości smakowej żywności, suplementów i farmaceutyków;
- udoskonalenie i aktualizacja materiałów dydaktycznych z zajęć *mikrobiologia, wybrane problemy biotechnologii, biotechnologia żywności* o praktyczne elementy badań i komercjalizacji prac związanych z projektowaniem produktów probiotycznych, jakością mikrobiologiczną i higieną produkcji, poszukiwaniem i charakterystyką mikroorganizmów o przydatności przemysłowej oraz problemami technologicznymi wpływającymi na zagadnienia jakości produktów;
- udoskonalenie i aktualizacja materiałów dydaktycznych z zajęć *biotechnologia żywności* o praktyczne elementy badań i komercjalizacji probiotyków, wykorzystanie doświadczeń w realizacji prac dyplomowych;
- przygotowanie zajęć typu case study do zajęć *ekonomiczne aspekty jakości* (zadania obliczeniowe);
- poszerzenie tematyki następujących wykładów *opakowania kosmetyków, opakowalnictwo i przechowalnictwo.*

Instytucją mającą duży wpływ na rozwój współpracy między biznesem a Uczelnią jest Spółka Celowa Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu Sp. z o.o. (SC UEP). Została ona powołana w 2014 r. Jest pierwszą w kraju spółką celową powstałą przy publicznej uczelni ekonomicznej. Jest łącznikiem między biznesem a Uczelnią. Głównym obszarem działania Spółki jest pozyskiwanie i prowadzenie projektów rozwojowych, w których kluczową rolę odgrywa know-how pracowników naukowych i studentów Uczelni. Celem Spółki jest wdrażanie w przedsiębiorstwach rozwiązań bazujących na wynikach badań naukowych zrealizowanych w Uczelni, oferowanie usług eksperckich dla podmiotów zewnętrznych, a także prowadzenie badań zleconych przez przedsiębiorstwa, służących rozwiązaniu określonych problemów rynkowych, technologicznych i zarządczych. W okresie od października 2014 do lutego 2021 r., SC UEP zrealizowała 290 projektów dla 170 przedsiębiorstw i instytucji publicznych. W tym czasie zrealizowano ponad 100 unikatowych projektów o charakterze towaroznawczym. Projekty Spółki koncentrują się na kwestiach rozwoju strategicznego (m.in. opracowanie nowych produktów, kreowanie nowych modeli biznesowych, tworzenie strategii rozwoju i B+R) i wymagają tworzenia interdyscyplinarnych, międzykatedralnych zespołów oraz opracowania niestandardowej metodyki badań. Do realizacji projektów SC UEP zatrudnia pracowników i studentów tworząc interdyscyplinarne zespoły. Realizacja poszczególnych projektów odbywa się na podstawie umów cywilno-prawnych między naukowcami / studentami a SC UEP. Prace realizowane na rzecz SC UEP przez pracowników Uczelnia są całkowicie dobrowolne i wykonywane poza etatowym czasem pracy. Pracownicy wywodzący się z jednostki prowadzącej kierunek tworzą jedno z centrów kompetencji SC UEP „Centrum Badań i Rozwoju Produktu" (CBiRP). Z SC UEP na stałe współpracują pracownicy katedr (ok. 20 osób) przy projektach dotyczących: badań produktów, innowacji i rozwoju produktów, szkoleń dla firm itp. Pracownicy reprezentują katedry:

- Katedra Jakości i Bezpieczeństwa Żywności,
- Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań,
- Katedra Marketingu Produktu,
- Katedry Przyrodniczych Podstaw Jakości,
- Katedra Zarządzania Jakością.

Interesariusze wewnętrzni (studenci) uczestniczący w spotkaniu nie byli świadomi istnienia SC UEP, ale słyszeli o jej inicjatywach. Największym projektem SC UEP skierowanym do studentów kierunku Towaroznawstwo były 4 edycje konkursu „Kreatorzy produktu" zorganizowanego wspólnie z siecią

Żabka Polska. Realizowana współpraca zawsze była formalizowana umową Żabka Polska - SC UEP oraz SC UEP - studenci. Były to niezależne projekty. O uruchomieniu następnego Żabka Polska decydowała po ewaluacji wyników wcześniejszego. Przeprowadzenie 4 konkursów świadczy o wysokiej ocenie projektu ze strony firmy. Studenci w każdej edycji opracowywali koncepcje, prototypy, znakowanie i opakowanie tworzonych przez siebie produktów spożywczych. W ostatniej edycji wzięło udział ok. 120 studentów, w tym ¾ pochodziło z kierunku Towaroznawstwo. Prezentacje projektów miały miejsce w siedzibie firmy Żabka. Zwycięskie projekty były kupowane przez sieć, a niektóre z nich trafiły na półki sklepów Żabka – m.in. pieczywo, dania gotowe i desery. Studenci w ramach nagrody lub wyróżnienia odbywali także staż w centrali Żabka Polska. Kilkoro z nich otrzymało propozycję pracy etatowej.
Innym wartym odnotowania projektem była współpraca SC UEP z jednym z zakładów spożywczych, gdzie studenci uczestniczyli w doskonaleniu procesów wewnętrznych. SC UEP zapewniała zatrudnienie, pobyt i nocleg. Studenci realizowali staż na równi z innymi pracownikami firmy. Projekt trwał 4 lata.
Znaczna część wykładowców kierunku jest także praktykami gospodarczymi i swoje doświadczenie wykorzystuje w pracy dydaktycznej. Przedmiotami prowadzonymi stricte przez praktyków są wyżej opisane *wykłady z praktykiem*. Przykładowe zajęcia realizowane przez wykładowców będących jednocześnie praktykami, na studiach licencjackich: *opakowalnictwo i przechowalnictwo, ekologia przemysłowa, zarządzanie jakością, zachowania uczestników rynku, certyfikacja, normalizacja oraz ocena zgodności w działalności gospodarczej, system zarządzania środowiskowego*; na studiach II stopnia: *kierowanie zespołami ludzkimi, metody i techniki zarządzania jakością, system zarządzania bezpieczeństwem informacji, audyt zintegrowanego systemu zarządzania, ekologiczna ocena wyrobów, projektowanie produktu* oraz *zarządzanie kategorią produktów*.
Jedynym dokumentem, w którym w sposób formalny jest wymagane przeprowadzenie analizy dopasowania kierunku studiów do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego jest załącznik nr 1 do Uchwała nr 9 (2019/2020) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dn. 27 września 2019 roku dotyczącej ustanowienia zasad Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W tym załączniku określono procedury dotyczące projektowania usług edukacyjnych na studiach I i II stopnia. Zgodnie z tym dokumentem, w przypadku utworzenia nowego kierunku lub modyfikacji kierunku studiów w zakresie zmian efektów uczenia się lub likwidacji wszystkich specjalności niezbędne jest złożenie wniosku wraz z pełną dokumentacją opisaną w załączniku nr 1a. „Wykaz dokumentów i informacji stanowiących dokumentację programu studiów dla kierunku". Dokumentację projektowanego kierunku studiów weryfikuje pod względem formalnym i merytorycznym właściwa komisja ds. studiów działająca przy dyrektorze studiów. Przeprowadzenie w/w zmian wymaga m.in. przedstawienie następujących informacji: sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza Uczelni biorących udział w pracach programowych lub konsultujących projekt programu kształcenia).
Sposób przygotowania oraz oceny programów kształcenia określają zasady Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK). Po przygotowaniu dokumentacji programu przez komisję ds. studiów jest on oceniany przez Radę Programową Uczelni. Prowadzone konsultacje programu studiów opierają się na wiedzy i doświadczeniu gospodarczym członków komisji ds. studiów w zakresie nauk o jakości (od roku akademickiego 2019/2020), w tym także na opiniach pozyskiwanych bezpośrednio od pracodawców współpracujących z katedrami wchodzącymi w skład Instytutu Nauk o Jakości oraz z Katedrą Marketingu Produktu i Katedrą Zarządzania Jakością. Przedstawiciele ww. katedr są członkami w/w komisji ds. studiów w zakresie nauk o jakości. Jak wspomniano wcześniej, to ta komisja zajmuje się okresowym przeglądem programów studiów oraz przygotowaniem propozycji zmian

w programach. Wiele informacji z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym przede wszystkim od pracodawców, trafia na Uczelnię drogą nieformalną. Na poszczególnych katedrach zbierane są informacje nt. potrzeb pracodawców odnośnie potrzeby dostosowania kierunku do rynku pracy. Pracownicy zbierają taką wiedzę podczas bezpośrednich kontaktów z przedstawicielami biznesu, w tym podczas organizowanych przez Uczelnie spotkań z biznesem. To samo dotyczy Spółki Celowej UEP. Trudno ocenić czy ta wiedza jest wykorzystywana w procesie ewaluacji programu studiów.
Jak wspomniano wcześniej, po przygotowaniu dokumentacji programu przez komisję ds. studiów jest ona oceniana przez Radę Programową Uczelni. Według opinii interesariuszy wewnętrznych, Rada Programowa zwraca dużą uwagę na dostosowania programów studiów do potrzeb środowiska biznesowego i oczekiwań studentów. Każda zmiana w programie nauczania – nieważne czy duża czy mała – wymaga zebrania odpowiedniej dokumentacji. Rada Programowa UEP zbiera się również z Klubem Partnera UEP, który również opiniuje proponowane zmiany. Niezbędne jest jednak dostarczenie Radzie odpowiednich wniosków do zaopiniowania, co potwierdza potrzebę sformalizowania sposobu zbierania informacji od przedstawicieli biznesu na poziomie komisji ds. studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W aktualnej strategii wskazano relacje z otoczeniem jako jeden z czterech obszarów realizacji zaplanowanej strategii. Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym przede wszystkim z pracodawcami, ma bardzo szeroki zakres i obejmuje wiele rodzajów aktywności. Zasięg współpracy Uczelni z otoczeniem nie ogranicza się tylko do działalności na terenie Uczelni. W/w inicjatywy to zarówno działania jednorazowe incydentalne, jak i takie, które były podejmowane cyklicznie. Znaczna część wykładowców jest także praktykami gospodarczymi i swoje doświadczenie wykorzystuje w pracy dydaktycznej. Na czas pandemii COVID-19 ograniczono część inicjatyw. W wielu przypadkach zmieniono formę realizacji na zdalną lub ograniczono się do badań naukowych. Mimo obecnej sytuacji nadal są podpisywane w Uczelni umowy o współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów poprzez uczestniczenie w programach międzynarodowych takich jak: Program ERASMUS,

Program LPP Erasmus, Intensive Programme/Erasmus oraz Program Erasmus+ (KA103 i KA107). Uczelnia zapewnia, iż studenci kierunku mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej w formie wyjazdów studyjnych oraz praktyk korzystając z oferty ponad 100 uczelni partnerskich, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus+ (26 państw członkowskich) oraz umów bilateralnych z uczelniami na całym świecie. Od 2015 r. zrealizowała 206 umów z 179 uczelniami pochodzącymi z 44 różnych krajów. Z punktu widzenia kierunku studiów ważne, iż w latach 2015-2020 łącznie 24 studentów wyjechało na studia w ramach programu Erasmus+, a 7 osób na praktyki studenckie. Proces umiędzynarodowiania dotyczył także nauczycieli akademickich. Liczba pracowników prowadzących zajęcia na kierunku, którzy w latach 2015-2020 wzięli udział w zagranicznych stypendiach, kursach lub wykładach wynosiła łącznie 14 osób (w roku akademickim 2015/2016 – 2 osoby, 2016/2017 – 6 osób, 2017/2018 – 2 osoby, 2018/2019 – 4 osoby).

Uczelnia jako formę umiędzynarodowienia kształcenia traktuje różnorodność oferty i wymiaru lektoratów z języków obcych. Studenci mogą przystępować do egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów znajomości języków obcych i korzystać z płatnych kursów językowych (Business English Certificate (BEC), London Chamber of Commerce and Industry (LCCI), Prüfung Wirtschaftsdeutsch International (PWD), Chambre de commerce et d'industrie de Paris (CCIP)). Podobnie pracownicy mogą korzystać z kursów organizowanych w ramach Budżetu Partycypacyjnego UE z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i hiszpańskiego. Liczba uczestników biorących udział w wymienionych kursach w latach 2015-2020 wskazuje na duże zainteresowanie tą formą dokształcania.

Inną formą umiędzynarodowienia podkreślaną przez Uczelnię jest uczestnictwo pracowników w międzynarodowych projektach badawczych takich jak realizowany w latach 2017 – 2020 w Katedrze Technologii i Analizy Instrumentalnej polsko-tajwański projekt finansowany przez NCBiR pt.: Synthesis, surface and antimicrobial properties of novel sulfobetaines and the possibilities of their use in medical products. Pracownicy realizujący program kierunku towaroznawstwo są również organizatorami cyklicznej konferencji International Commodity Science Conference.

Rozwijaną formą umiędzynarodowienia kształcenia jest oferowanie modułów kształcenia w językach obcych. Do oferty wykładów do wyboru w języku obcym oraz konwersatoriów wprowadzono od roku akademickiego 2020/2021 poza językiem angielskim, wykłady w językach: niemieckim, francuskim i rosyjskim Dodatkowo dodano pozycję Current issues of economy – wykład, który docelowo mają prowadzić wykładowcy z zagranicy wizytujący Uczelnię. Pozytywnie oceniając stosunkowo bogatą ofertę przedmiotów prowadzonych w języku obcym do wyboru należy zauważyć, iż nie ma jeszcze w ramach programu studiów przedmiotu obowiązkowego w języku obcym. Rekomenduje się wprowadzenie obowiązkowych zajęć w języku obcym. Ponadto warto rozszerzać udział literatury zagranicznej w pracach dyplomowych i w sylabusach.

Aktualnie są już pierwsze przykłady wykorzystania komunikacji na odległość do realizacji kontaktów międzynarodowych. Interesujące, iż także podkreślono, iż kształcenie na odległość pozwoliło na realizacje przedmiotów związanych z różnicami programowymi w przypadku studentów przebywających za granicą.

Podsumowując można potwierdzić, iż rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu nauczania są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku w tym zdobywa doświadczeni w zakresie mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Rekomenduje się szersze uwzględnienie opinii nauczycieli akademickich w procesie doskonalenia umiędzynarodowieni kształcenia, a także dalsze starania o akredytacje międzynarodowe.

Można potwierdzić, iż zajęcia z języków obcych podlegają okresowej ocenie. Odbywa się to w ramach ankiet zgodnie z zasadami dotyczącymi badania opinii studentów o zajęciach dydaktycznych. Inne wymiary umiędzynarodowienia są analizowane przez Dział Współpracy z Zagranicą, który przeprowadza co najmniej raz w roku ankiety wśród studentów, aby otrzymać informacje zwrotne na temat wymiany międzynarodowej. Każdy uczestnik wymiany wypełnia też ankietę dla instytucji finansującej. Wśród pracowników nie przeprowadza się analogicznej oceny. Tym nie mniej Dział Współpracy z Zagranicą co roku przygotowuje zestawienia do Sprawozdania Rektora, które stanowią podstawę do analizy trendów w umiędzynarodowieniu. Działania w zakresie rozszerzania gamy przedmiotów oferowanych w językach obcych czy wykorzystania komunikacji na odległość wskazują na stałe doskonalenie działań zakresu umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku. Podsumowując można potwierdzić, iż prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów poprzez uczestniczenie w programach międzynarodowych. Studenci kierunku mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej w formie wyjazdów studyjnych oraz praktyk. W latach 2015-2020 łącznie 24 studentów wyjechało na studia w ramach programu Erasmus+, a 7 osób na praktyki studenckie. Umiędzynarodowienie dotyczy także pracowników, którzy brali udział w zagranicznych stypendiach, kursach lub wykładach wynosiła (łącznie 14 osób). Uczelnia jako formę umiędzynarodowienia traktuje różnorodność oferty i wymiaru lektoratów z języków obcych. Studenci mogą przystępować do egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów znajomości języków obcych. Formą umiędzynarodowienia podkreślaną przez Uczelnię jest uczestnictwo pracowników w międzynarodowych projektach badawczych. Ważną rozwijaną formą umiędzynarodowienia procesu nauczania jest oferowanie modułów kształcenia w językach obcych. Pozytywnie należy ocenić stosunkowo bogatą ofertę przedmiotów prowadzonych w języku obcym do wyboru. Można wskazać przykłady wykorzystania komunikacji na odległość do realizacji kontaktów międzynarodowych. Kształcenie na odległość pozwoliło na realizacje przedmiotów związanych z różnicami programowymi w przypadku studentów przebywających za granicą. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym, naukowym oraz w wejściu na rynek pracy jest zróżnicowany i stosunkowo dobrze zorganizowany. Uczelnia wspiera studentów na wielu płaszczyznach, jednak z perspektywy studenckiej, jednym z najistotniejszych elementów takiego wsparcia jest współpraca i bieżący kontakt z wykładowcami. Studenci mają swobodną możliwość konsultacji z wykładowcami podczas dyżurów, każdy wykładowca zobowiązany jest do odbywania dwóch dyżurów tygodniowo. Ponadto, każdy rocznik posiada wskazanego przez władze Uczelni opiekuna roku, który odpowiada za poprawny przepływ informacji między studentami a kadrą akademicką oraz wspierającą proces nauczania.

Za wsparcie studentów w zakresie rozwoju umiejętności miękkich oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej na rynku pracy odpowiada Biuro Karier. W ofercie Biura znajdują się między innymi pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych czy doradztwo zawodowe. Oferta Biura wspiera studentów w rozwoju zawodowym oraz wspomaga ich na każdym etapie rekrutacji w miejscach pracy. Biuro Karier zajmuje się także dostarczaniem studentom informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych; w szczególności poprzez prowadzenie bazy danych pracodawców oraz aktywne pozyskiwanie i udostępnianie ofert pracy, staży oraz praktyk. Na Uczelni funkcjonuje również Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, stymulujący rozwój pomysłów nakierowanych na tworzenie własnej działalności gospodarczej. Informacje dotyczące możliwości rozwoju zawodowego są odpowiednio promowane wśród studentów.

Uczelnia posiada zorganizowany system wsparcia studentów wybitnych. Studenci wyróżniający się swoimi wynikami w nauce, po zatwierdzeniu przez właściwego dyrektora studiów indywidualizują i rozszerzają program studiów poprzez indywidualną ścieżkę studiów. Istotnym elementem indywidualnej ścieżki studiów jest fakt, iż student może, za zgodą właściwego dyrektora studiów, włączyć zajęcia nieprzewidziane w planie studiów, w tym zajęcia realizowane na innym kierunku studiów.

Uczelnia umożliwia studentom podjęcie aktywności artystycznych, sportowych, organizacyjnych oraz charytatywnych. Organizowane są liczne wydarzenia, przede wszystkim artystyczne i integracyjne. Studenci mają również możliwość rozwijania kompetencji społecznych poprzez udział w projektach charytatywnych. Możliwe jest również zaangażowanie się w działalność Chóru Akademickiego, zespołu muzycznego, klubu turystycznego oraz Akademickiego Związku Sportowego. Liczne organizacje i instytucje wspierają studentów w rozwoju społecznym i artystyczno-sportowym. Wartą wspomnienia jest coroczna inicjatywa studencka kilkudniowych wyjazdy integracyjnych „Adapt" dla przyszłych studentów.

Wsparcie w procesie nauczania dostosowane jest do potrzeb różnych grup studentów. Studenci oczekujący dziecka lub wychowujący dziecko mogą wnioskować o indywidualną organizację studiów. Studenci mogą również wnioskować o zapomogę w przypadku oczekiwania na dziecko. Rekomenduje się umożliwienie przyznawania studentom indywidualnej organizacji studiów ze względu na aktywność zawodową w czasie studiów.

Uczelnia przyznaje również stypendium dla studentów z niepełnosprawnościami. Warto również zaznaczyć, że studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze zmian sposobu uczestnictwa w zajęciach oraz składania egzaminów. Należy tu wspomnieć o możliwości odsłuchiwania nagranych zajęć lub też zmiany formy egzaminu i zaliczenia. Takiego typu udogodnienia wyrównują szansę

studentów z niepełnosprawnościami. Dodatkowym wsparciem dla studentów jest Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych, który pełny dyżury telefoniczne i mailowe, służąc swoim wsparciem przy kwestiach formalnych dotyczących wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.
Studenci mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologa. Konsultacje odbywają się w formie zdalnej oraz na terenie Uczelni. Oferta wsparcia psychologicznego skierowana jest również do studentów obcokrajowców. W Uczelni działa również Psychologiczny Konsultant ds. Procesu Studiowania dla Studentów, który udziela porad telefonicznie lub przez komunikator internetowy Skype. Studenci, którzy doświadczają trudności w studiowaniu mogą skorzystać z bezpłatnej konsultacji i wsparcia psychologicznego w zakresie efektywnego uczenia się, nadrabiania zaległości czy pokonywania barier natury poznawczej lub emocjonalno-motywacyjnej. W uzasadnionych przypadkach Psychologiczny Konsultant może przygotować, po konsultacjach ze studentami, pisma adresowane do władz Uczelni oraz Wykładowców zawierające informację np. o poparciu dla udzielenia studentom adekwatnych względem specjalnych potrzeb studentów form wsparcia w ramach zajęć na studiach.
Na Uczelni nie ma procedury zgłaszania skarg i wniosków przez studentów. Studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski bezpośrednio do dyrektora studiów w zakresie nauk o jakości, prorektora ds. edukacji i studentów lub Rektora drogą mailową, poprzez Biuro Obsługi Studenta lub Biuro Rektora w zależności od adresata skargi lub wniosku. Skargi lub wnioski zgłoszone przez studentów, w zależności od rodzaju sprawy, jakiej dotyczą, są rozpatrywane bezpośrednio przez właściwego dyrektora studiów (w przypadku kierunku, dyrektora studiów, prorektora ds. edukacji i studentów lub Rektora. W sytuacjach wymagających pomocy prawnej poszczególne sprawy są konsultowane z zespołem radców prawnych. Rekomenduje się stworzenie procedury zgłaszania i rozpatrywania skarg i wniosków.
Uczelnia podejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Pełnomocniczka rektora ds. równego traktowania podjęła następujące działania:

- przygotowanie poradnika nt. jak reagować na molestowanie seksualne w języku polskim oraz w języku angielskim;
- regularna organizacja debat nt. molestowania seksualnego z udziałem studentek i studentów, mediów oraz osób zatrudnionych na uczelni, a także włączenie tematu molestowania seksualnego do przedmiotu: Dyskryminacja w sferze publicznej i zawodowej, Labour Market and Gender Inequality,
- koordynacja projektu Cultural Diversity, finansowanego z pozyskanej dotacji celowej z Urzędu Miasta Poznania, Wydziału Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej;
- organizacja debaty nt. „Rola uczelni w budowaniu otwartego i różnorodnego miasta" w Telewizji WTK z udziałem Prezydenta Miasta Poznania oraz Rektorek i Rektorów 8 publicznych uczelni z Poznania

Uczelnia wspiera studentów w zakresie przygotowania do kształcenia w formie zdalnej. Zorganizowane zostały w tym celu warsztaty studiowania online dla studentów pierwszego roku stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I stopnia. Warsztaty (w wymiarze 4 godzin) odbyły się na platformie MS Teams. Łącznie przeprowadzono 46 warsztatów, w tym 37 na studiach stacjonarnych i 9 na studiach niestacjonarnych. Zajęcia odbywają się a także materiały udostępniane są zarówno na platformie MS Teams jak i Moodle, ponadto niektóre materiały przesyłane są drogo mailową. Rekomenduje się ujednolicenie platformy e-learningowej.
Motywacja studentów do osiągania lepszych wyników jest osiągana poprzez stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Oprócz wysokich wyników w nauce premiowana jest działalność naukowa,

społeczna, sportowa oraz artystyczna. System ten premiuje więc aktywne postawy, przygotowując studentów do pracy naukowej, jak i pośrednio aktywności w życiu społecznym.
Kadra wspierająca proces nauczania jest odpowiednio przygotowana do potrzeb studentów i oferuje swoje wsparcie w odpowiednich godzinach. Studenci mogą uzyskać pomoc ze strony Biuro Obsługi Studenta, w tym Zespół Spraw Socjalnych i Stypendialnych BOS (stypendia, pomoc socjalna, zakwaterowanie w akademikach). Na stronie internetowej dostępne są odpowiednie dane kontaktowe oraz godziny przyjmowania studentów w przypadku stacjonarnych godzin pracy lub dyżurów.
Na Uczelni funkcjonuje Parlament Studencki UEP. Przy współpracy z władzami Uczelni organizowane są liczne wydarzenia kulturalne, charytatywne, artystyczne i integracyjne, oferujące samorządowi możliwość aktywnego wpływania na lokalne środowisko studenckie uczelni. Uczelnia aktywnie wspiera samorząd studencki poprzez wsparcie finansowe oraz organizacyjne. Liczne projekty samorządu studenckiego są realizowane przy współpracy z instytucjami uczelnianymi. Część budżetu samorządowego jest również przeznaczana na wsparcie ruchu naukowego.
Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie nauczania prowadzone są w oparciu o badania ankietowe. Na zakończenie studiów studenci mogą wypełnić ankietę, w której oceniają m.in. dostępność infrastruktury sportowej, infrastruktury informatycznej, sieci internetowej, dostępność baz danych, publikacji naukowych, podręczników i materiałów dydaktycznych, przydatność platformy Moodle. Ponadto studenci mogą ocenić, czy ukończone studia pomogły im zdobyć określone umiejętności, m.in. umiejętności w zakresie wykorzystywania specjalistycznych metod i narzędzi przydatnych w praktyce. Mogą również dokonać oceny poziomu atrakcyjności programu i metod nauczania, oferty przedmiotów do wyboru czy pomocy ze strony nauczycieli, co pozwala określić poziom zadowolenia studentów i wykorzystać wyniki w procesie doskonalenia programu studiów i form wsparcia.
Po wprowadzeniu nauki w formie zdalnej ze względu na trwającą pandemię przeprowadzono również, w grudniu 2020 r., ankietę na temat zajęć zdalnych w semestrze zimowym 2020/2021, w której studenci mogli ocenić jakość zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, możliwość konsultacji i wypowiedzieć się na temat napotykanych trudności. Wyniki ankiet są analizowane i na bieżąco wykorzystywane w celu doskonalenia tej formy kształcenia, dopóki istnieje konieczność prowadzenia zajęć w formie zdalnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie nauczania jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie nauczania i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.
Wsparcie studentów w procesie nauczania podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

System wsparcia psychologicznego dla studentów opierający się na dostępności bezpłatnych konsultacji psychologicznych (także dla studentów obcokrajowców) oraz działalność Psychologicznego Konsultanta ds. Studiowania dla Studentów.

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Głównym źródłem informacji o Uczelni jest jej strona internetowa oraz Biuletyn Informacji Publicznej (BIP). Strona internetowa odsyła do podstron dedykowanych poszczególnym grupom odbiorców wewnętrznych oraz zewnętrznych: kandydatów na studia, studentów, pracowników oraz absolwentów. Na podstronie dedykowanej kandydatom znajdują się: informacje marketingowe dotyczące oferty edukacyjnej dla kandydatów na studia I i II stopnia, kalkulator dla maturzystów umożliwiający sprawdzenie sumy punktów rankingowych bez konieczności logowania do systemu rekrutacyjnego, informacje dotyczące absolwentów, miejsc i pozycji Uczelni w różnych rankingach; zakładka do zapisów on-line. Podstawowe informacje dla kandydatów na studia są wyświetlane w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i rosyjskiej, strona posiada też udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, dzięki funkcji zmiany wielkości tekstu oraz trzech trybów kontrastu. Na podstronie dedykowanej studentom znajdują się m.in.: informacje dotyczące planów zajęć, przekierowanie do systemu USOSweb, przekierowanie do Biblioteki Głównej, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, informacje dotyczące pomocy materialnej, ubezpieczeń zdrowotnych, akademików, programów wymiany międzynarodowej, możliwości rozwoju kariery zawodowej, przekierowanie do Platformy Moodle, gdzie po zalogowaniu uzyskuje się dostęp do bieżących kursów dla poszczególnych zajęć. Dostęp do informacji o kierunku jest możliwy dzięki szerokiemu spektrum kanałów komunikacyjnych. Są to kanały tradycyjne, jak tablice informacyjne w budynku i materiały informacyjne udostępniane podczas wydarzeń edukacyjnych, a także nowoczesne, takie jak strona internetowa Uczelni, Instytutów, Katedr i innych jednostek organizacyjnych, portale społecznościowe (Facebook) oraz platformy zdalnego nauczania (Moodle, MS Teams). Udostępniane treści są tworzone na poziomie organizacyjnym oraz pracowników naukowo dydaktycznych. Poza publiczną komunikacją internetową informacje o ofercie studiów kierunku są prezentowane podczas ogólnouniwersyteckich wydarzeń edukacyjnych (np. Drzwi otwarte, Festiwal Nauki, Noc Naukowców, Klasy Akademickie, Klasy Patronackie), kierunkowych (Dni Towaroznawstwa) oraz różnych imprezach branżowych. Za monitorowanie informacji o studiach odpowiadają: Dział Dydaktyki, Dział Marketingu i Biuro Obsługi Studenta, Dział Współpracy z Zagranicą oraz inne jednostki odpowiedzialne za proces nauczania. Dzięki współpracy między nimi możliwe jest bieżące korygowanie zamieszczanych informacji, a także zamieszczanie pilnych komunikatów dla kandydatów, studentów, pracowników oraz absolwentów. W ramach weryfikacji publicznego dostępu do informacji na UEP, prowadzony jest monitoring pod kątem obecności Uczelni w mediach z podziałem na: prasę, Internet, radio, telewizję i media społecznościowe.

Monitorowanie dostępności, a więc i jakości informacji odbywa się poprzez badanie jakości kształcenia, w którym zarówno studenci mają możliwość wyrażenia opinii na temat funkcjonalności strony internetowej.

Uwagi, oczekiwania i sugestie odbiorców informacji (studentów, pracodawców, kandydatów na studia, jak również pracowników Uczelni) odnoszące się do jakości i sposobu prezentacji informacji o studiach, wykorzystywane są do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej i pełnej informacji o programie studiów na kierunku. Informacje te są zrozumiałe i odzwierciedlają potrzeby różnych grup odbiorców. Informacje te dotyczą również całego procesu nauczania. Ponadto zawierają szczegółowe informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia, jak również informacje odnoszące się do możliwości kontynuowania kształcenia oraz ofert zatrudnienia absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Reforma organizacji kształcenia na Uczelni wymagała zmian organizacyjnych także w strukturach zespołów odpowiedzialnych na funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Funkcjonujący od 2013 r. system jakości był aktualizowany, a ostatnia aktualizacja wprowadzona została uchwałą nr 9 z dnia 27.09.2019 Senatu UEP w sprawie wprowadzenia aktualizowanego „Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UEP". Nad WSZJK nadzór sprawuje Rektor we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia. Wspomniany dokument jest kluczowym narzędziem zawierającym niezbędne uregulowania umożliwiające prowadzenie wysokiej jakości kształcenia w Uczelni. WSZJK obejmuje działania o charakterze obligatoryjnym oraz fakultatywnym (tzw. dobre praktyki) szczegółowo opisane w załącznikach do ww. uchwały, jak również zawiera informację dotyczącą podziału odpowiedzialności oraz wymagań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia.

Dokumentację niezbędna do uruchomienia lub wprowadzenia modyfikacji kierunku przygotowywana jest przez komisję ds. studiów oraz dyrektora studiów w zakresie nauk o jakości. Należy podkreślić, iż w obecnie funkcjonującej strukturze Uczelni nadrzędną rolę opiniotwórczą i doradczą w zakresie programów studiów pełni Rada Programowa, której zadania reguluje Statut. Programy studiów na studiach I i II stopnia, jak również efekty uczenia się są przyjmowane i zatwierdzane w formie uchwały przez Senat po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Programowej oraz samorządu studenckiego.

Nadzór nad kierunkiem sprawuje powołany przez Rektora dyrektor studiów w zakresie nauk o jakości. Zakres obowiązków i odpowiedzialności dyrektora studiów w odniesieniu do powierzonych mu kierunków określone są w Statucie, Regulaminie Studiów oraz Zarządzeniu Rektora UEP nr 69/2020 z 4.09.2020 r. Dyrektor studiów nadzoruje prawidłowy przebieg procesu kształcenia na kierunku, inicjuje i nadzoruje działania związane z projektowaniem, modyfikacją i doskonaleniem kierunku, koordynuje obsadę zajęć oraz przeprowadza ocenę jakości prowadzonej na kierunku działalności dydaktycznej. W działaniach merytorycznych i organizacyjnych dyrektora studiów wspiera powołana przez Rektora komisja ds. studiów w zakresie nauk o jakości, w skład której wchodzą przedstawiciele głównych katedr biorących udział w procesie nauczania na kierunku. Wszelkie kwestie administracyjne w trakcie realizacji procesu nauczania oraz obsługę studentów na kierunku dyrektor studiów prowadzi poprzez Biuro Obsługi Studenta (BOS). Działalność dyrektora studiów w zakresie wykonywanych obowiązków kontroluje i weryfikuje prorektor ds. edukacji i studentów, który nadzoruje całokształt działalności dydaktycznej w Uczelnia.

Program studiów podlega okresowym przeglądom w celu doskonalenia treści i metod kształcenia oraz unowocześnienia i uatrakcyjnienia oferty programowej. Ocenę jakości procesu nauczania na kierunku, jak również wszelkie działania doskonalące i naprawcze przeprowadza dyrektor studiów wraz z Komisją ds. studiów w zakresie nauk o jakości. Zakres weryfikacji kierunku obejmuje m.in. aktualizację oferowanych zajęć do wyboru oraz tematów seminariów dyplomowych, zgodność treści z założonymi celami i efektami uczenia czy ocenę kompetencji kadry dydaktycznej. Podstawowym źródłem informacji wykorzystywanym w procesie zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia na kierunku jest opinia Rady Programowej UEP i pracowników dydaktycznych, którzy na bieżąco oceniają proces nauczania jak również opinia studentów. Należy dodać, że studenci mają bezpośredni wpływ na modyfikowanie kierunków studiów poprzez ocenę jakości poszczególnych przedmiotów w semestralnych ankietach studenckich, jak również udział w gremiach nadzorujących i zatwierdzających programy studiów (Rada Programowa, Senat). Dodatkowym źródłem informacji są również opinie absolwentów oraz otoczenia gospodarczego, dzięki którym wprowadzane są zmiany związane z dostosowaniem oferty dydaktycznej do zmieniających się uwarunkowań rynku pracy.

Efektem wykorzystania informacji zarówno od interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych są przeprowadzone modyfikacje na kierunku dotyczące: zmiany nazwy ścieżki inżynierskiej kierunku towaroznawstwo na nowy kierunek jakość i rozwój produktu, likwidacji specjalności *ekologia produktów* czy sposobu wyboru przedmiotów i seminariów dyplomowych.

Ocena jakości procesu nauczania na kierunku z punktu widzenia osiągania przez studentów zakładanych kierunkowych efektów uczenia się obejmuje: semestralne badanie ankietowe studentów dotyczące oceny zajęć, prowadzenie hospitacji zajęć przez kierowników katedr oraz coroczne badanie studentów kończących studia dotyczące oceny całego procesu nauczania. Dodatkowo, ocenę wyników sesji egzaminacyjnej oraz egzaminów dyplomowych dokonywaną przez Radę Programową na podstawie raportów przedkładanych przez Dyrektora studiów.

W okresowej ocenie procesu nauczania realizowanego na kierunku brane są także pod uwagę wyniki sesji egzaminacyjnych oraz obron prac dyplomowych na zakończenie poszczególnych cykli kształcenia. Wyniki te są źródłem działań, w jakim kierunku powinna ewoluować realizacja procesu nauczania.

Przegląd i doskonalenie programu studiów w semestrze zimowym 2020/2021 przeprowadzono poprzez badanie ankietowe wśród studentów kończących studia I stopnia, pytając ich, jak oceniają swój kierunek i czy zamierzają kontynuować studia w Uczelni, a jeśli tak, to na jakim kierunku. W ankiecie pytano również o to, w jakim obszarze nauki studenci chcieliby kontynuować kształcenie. Ponadto, wykonano zestawienie, wskazujące z jakich uczelni i kierunków są kandydaci na studia II stopnia, co również pozwala na wyciąganie wniosków dotyczących doskonalenia programu względem oczekiwań potencjalnych studentów.

Jakość kształcenia na Uczelni podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom. W roku 2013 Uczelnia uzyskała międzynarodową akredytację CEEMAN International Quality Accreditation, przyznawana uczelniom przez International Association for Management Development in Dynamic Societies (Europejskie Stowarzyszenie Rozwoju Zarządzania w Dynamicznych Społeczeństwach) z siedzibą w Bled (Słowenia). Ponadto, Uczelnia przystąpiła do spełnienia standardów jakości kształcenia akredytacji AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business), czyli organizacji przyznającej międzynarodowe akredytacje dla szkół biznesu na całym świecie. Uczestnictwo w akredytacjach międzynarodowych jest ważnym elementem strategii Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Reforma organizacji kształcenia na Uczelni wymagała zmian organizacyjnych także w strukturach zespołów odpowiedzialnych na funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Wprowadzone zmiany w 2019 r. szczegółowo opisują struktury organizacyjne i proceduralne dotyczącą podziału odpowiedzialności oraz wymagań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia.

Dokumentacja niezbędna do modyfikacji kierunku przygotowywana jest przez komisję ds. studiów oraz dyrektora studiów w zakresie nauk o jakości. Programy studiów, jak również efekty uczenia się są przyjmowane i zatwierdzane w formie uchwały przez Senat po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Programowej oraz samorządu studenckiego.

Dyrektor studiów nadzoruje prawidłowy przebieg procesu nauczania na kierunku, inicjuje i nadzoruje działania związane z projektowaniem, modyfikacją i doskonaleniem kierunku, koordynuje obsadę zajęć oraz przeprowadza ocenę jakości prowadzonej na kierunku działalności dydaktycznej. W działaniach merytorycznych i organizacyjnych dyrektora studiów wspiera komisja ds. studiów w zakresie nauk o jakości.

Program kierunku podlega okresowym przeglądom w celu doskonalenia treści i metod kształcenia oraz unowocześnienia i uatrakcyjnienia oferty programowej. Ocenę jakości procesu nauczania na kierunku, jak również wszelkie działania doskonalące i naprawcze przeprowadza dyrektor studiów wraz z Komisją ds. studiów w zakresie nauk o jakości.

Efektem wykorzystania informacji zarówno od interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych są przeprowadzone modyfikacje na kierunku.

Ocena jakości procesu nauczania obejmuje: semestralne badanie ankietowe studentów dotyczące oceny zajęć, prowadzenie hospitacji zajęć przez kierowników katedr oraz coroczne badanie studentów kończących studia dotyczące oceny całego procesu nauczania. W okresowej ocenie procesu nauczania brane są także pod uwagę wyniki sesji egzaminacyjnych oraz obron prac dyplomowych na zakończenie poszczególnych cykli kształcenia. Wyniki te są źródłem działań, w jakim kierunku powinna ewoluować realizacja procesu nauczania.

Jakość kształcenia na Uczelni podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom. W roku 2013 uczelnia uzyskała międzynarodową akredytację CEEMAN IQA, a ponadto przystąpiła do spełnienia standardów jakości kształcenia akredytacji AACSB.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W raporcie z wizytacji dokonanej w 2013 r. na kierunku towaroznawstwo nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym, kierunek otrzymał ocenę wyróżniającą.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Poniżej Uczelnia ustosunkowała się do nielicznych uwag i sugestii w zawartych raporcie z 2013 r:

1. W raporcie z wizytacji wskazano, że ważnym elementem weryfikacji procesu kształcenia jest proces dyplomowania. Zespół oceniający uznał, że proces ten nie budzi zastrzeżeń, natomiast z uwagi na występowanie kilku prac wychodzących tematycznie poza kanon nauki towaroznawstwo warto rozważyć działania korygujące.

Obecnie na Uczelnia obowiązują jednolite zasady przygotowania prac dyplomowych. Powinny być przygotowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Zarządzeniu nr 11/2018 Rektora UEP z 9.03.2018 r., które reguluje zarówno kwestie merytoryczne jak i redakcyjne. Podkreślono w nim również, że poruszana w pracy dyplomowej problematyka powinna odnosić się do zakładanych na danym kierunku efektów uczenia się.

2. W raporcie z wizytacji zespół oceniający uznał, że należy zweryfikować system ECTS zwłaszcza w zakresie pracy własnej studenta i stopnia trudności poszczególnych przedmiotów.

Zgodnie z polityką jakości w zakresie kształcenia w Uczelnia, programy studiów są poddawane analizie i modyfikacjom, również w zakresie stopnia trudności poszczególnych przedmiotów. Ważną rolę odgrywa tu opinia studentów i absolwentów.

3. W zakresie negatywnych aspektów kształcenia studenci poinformowali o potrzebie modernizacji części sprzętu laboratoryjnego.

Uczelnia sukcesywnie modernizuje i poszerza aparaturę badawczo-pomiarową oraz zapewnia drobny sprzęt laboratoryjny. Charakterystykę wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na kierunku przedstawiono w kryterium 5 niniejszego raportu. W tym zakresie spełnione zostały zalecenia sformułowane w czasie poprzedniej wizytacji.

Przewodniczący zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Tadeusz Kufel